Ubezpieczenie rolne

warta.

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Ubezpieczyciel: TUiR WARTA S.A.

Produkt: WARTA ROLNE (Dział II, Grupy: 1, 8, 9, 13, 18)

Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i znajdują się w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia WARTA ROLNE o symbolu C7815 (zwanych dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 15 listopada 2026 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

WARTA ROLNE to dobrowolne ubezpieczenie, w ramach którego można objąć ochroną mienie znajdujące się w gospodarstwie rolnym, a także rozszerzyć zakres ubezpieczenia budynków rolniczych o dodatkową ochronę, wykraczającą poza zakres określony w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych. Umowa ubezpieczenia może obejmować również obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) rolników. Informacje o ubezpieczeniach obowiązkowych zostały ujęte w odrębnych dokumentach.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

✓ mienie tj.:
- budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego w zakresie rozszerzonym o dodatkowe ryzyka dobrowolne,
- ruchomości domowe,
- ruchomości i wyposażenie rolne,
- budowle, silosy oraz wiaty,
- zwierzęta gospodarskie,

od uszkodzenia lub zniszczenia w zakresie wskazanym w § 3 OWU

✓ assistance – pomoc w różnych sytuacjach m.in. lokal zastępczy po pożarze lub powodzi, pomoc hydraulika, elektryka, naprawa lodówki po awarii czy pomoc medyczna w razie wypadku lub nagłego zachorowania (§ 10 OWU).

✓ odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym (OC) – ochrona na wypadek szkód wyrządzonych osobom trzecim w związku z czynnościami życia prywatnego (§ 13–15 OWU).

✓ następstwa nieszczęśliwych wypadków (NNW) – ochrona na wypadek uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku. Ubezpieczeniem można objąć również osoby bliskie oraz pracowników zatrudnionych w gospodarstwie rolnym (§ 18–20 OWU).

✓ nagrobek – ochrona przed zniszczeniem wskutek dewastacji, upadku drzew oraz innych zdarzeń (§ 23 OWU).

✓ mienie od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku tj.:
- stałe elementy budynku wraz z urządzeniami technicznymi i instalacjami, w tym elementy zewnętrzne od kradzieży zwykłej,
- ruchomości domowe,
- ruchomości i wyposażenie rolne.

Suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna – stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty, z zastrzeżeniem limitów wskazanych w § 4 oraz § 14 OWU.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

mienie:
- × budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki,
- × samojezdnych maszyn rolniczych, ciągników, motorowerów, przyczep oraz quadów podlegających rejestracji,
- × drobiu w chowie przekraczającym 100 sztuk (drób rzeźny) lub 80 sztuk (drób nieśny) oraz królików w chowie przekraczającym 50 sztuk, pozostałych wyłączeń wskazanych w § 7 OWU.

assistance:
- × naprawy sprzętu objętego gwarancją producenta oraz sprzętu starszego niż 8 lat, pozostałych wyłączeń wskazanych w § 11 OWU.

OC w życiu prywatnym:
- × które wynikają z prowadzenia działalności gospodarczej lub wykonywania zawodu, praktyk lub stażu, pozostałych wyłączeń wskazanych § 16 OWU.

NNW:
- × osób, które ukończyły 80 lat,
- × szkód powstałych w wyniku uprawiania sportów ekstremalnych, pozostałych wyłączeń wskazanych § 21 OWU.

nagrobek:
- × szkód powstałych wskutek zabrudzenia, opalenia lub wylania wosku, pozostałych wyłączeń wskazanych w § 25 OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

! generalne, wynikające z zapisów § 36 OWU, w szczególności szkód wyrządzonych umyślnie lub związku z użyciem alkoholu,

! powodzi – przez okres 30 dni od dnia zawarcia nowej umowy ubezpieczenia mienia innego niż budynki rolnicze,

! zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych przez niezamknięte okna, drzwi lub inne otwory, a także w przypadku gdy budynek nie posiadał dachu np. w związku z przebudową,

! wynikające z nieprzestrzegania przepisów prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych lub obowiązku czyszczenia kominów, jeżeli miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,

! związane z wyczerpaniem sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniu OC w życiu prywatnym,

! roszczeń poniżej 100 zł w ubezpieczeniu nagrobka.

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności wskazane zostały w: § 7, § 9 ust. 5–6, § 11, § 16, § 21, § 25, § 32 ust. 2–4, § 34 ust. 2–4, § 35 ust. 2–3 i ust. 5, § 36, § 37, § 39 ust. 3–4.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie obowiązuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z zastrzeżeniem, iż:

✓ ubezpieczenie OC w życiu prywatnym obejmuje ochroną teren całego świata (z wyłączeniem terytorium USA i Kanady),

✓ ubezpieczenie NNW obejmuje teren całego świata.

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

– podanie aktualnych danych, niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia zgodnie ze stanem faktycznym i według najlepszej wiedzy na dzień składania wniosku (Ubezpieczający),
– opłacenie składki za cały okres ubezpieczenia lub zgodnie z harmonogramem określonym w polisie,
– zawiadomienie Warty o wszelkich zmianach okoliczności, podanych podczas zawierania umowy ubezpieczenia (Ubezpieczający/Ubezpieczony),
– zapewnienie należytego zabezpieczenia mienia zgodnie z § 6 OWU,
– użycie dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
– zgłoszenie szkody do Centrum Obsługi Klienta Warty nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej,
– powiadomienie Policji o każdym przypadku kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku lub dewastacji nie później niż w ciągu 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia,
– w przypadku szkody zalaniowej jeżeli do usunięcia szkody niezbędne jest przeprowadzenie osuszania, uzgodnić z Wartą termin wykonania takiej usługi. W przypadku organizacji usługi przez Ubezpieczonego potwierdzić z Wartą zasadność i wysokość kosztów przed realizacją usługi.

Szczegółowe informacje na temat obowiązków ubezpieczonego podane są w: § 27, § 30 ust.5–7, § 32 ust. 1, § 33, § 34 ust. 1, § 35 ust. 1.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka lub jej pierwsza rata powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, lub później, jeżeli takie były ustalenia w umowie ubezpieczenia, zgodnie z harmonogramem określonym w umowie ubezpieczenia: jednorazowo lub w ratach, gotówką, kartą płatniczą, lub przelewem bankowym.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia uzgodnionego i wskazanego w polisie, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem indywidualnych uzgodnień (płatność po rozpoczęciu ochrony ubezpieczeniowej).

Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność Warty ustaje z:
– upływem okresu ubezpieczenia,
– upływem terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty (w przypadku braku opłacenia kolejnej raty składki),
– chwilą poinformowania o wyczerpaniu sum ubezpieczenia,
– chwilą wypłaty odszkodowania za całkowite zniszczenie lub utratę wszystkich przedmiotów ubezpieczenia.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i czasu trwania odpowiedzialności znajdują się w § 29.

Jak rozwiązać umowę?

Od umowy ubezpieczenia można odstąpić za pomocą pisemnego powiadomienia w terminie:
– 30 dni – osoby fizyczne. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie,
– 7 dni – przedsiębiorcy,
– 30 dni – od dnia poinformowania o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy. Dotyczy umowy zawieranej za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (np. internet, telefon).

Umowę ubezpieczenia NNW można wypowiedzieć w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.

Szczegółowe informacje na temat rozwiązywania umowy ubezpieczenia znajdują się w § 29.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
WARTA ROLNE

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

RODZAJ INFORMACJI	NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Postanowienia wspólne: § 1,§ 2, § 37 Ubezpieczenie mienia: § 3, § 4, § 5, § 8, § 9 ust. 1–5, § 32 ust. 1 Ubezpieczenie Assistance: § 10, § 33 Ubezpieczenie OC w życiu prywatnym: § 13, § 14, § 15, § 34 ust. 1 Ubezpieczenie NNW: § 18, §19, § 20, § 22, § 35 ust. 1 i ust. 4 Ubezpieczenie nagrobka: § 23, § 24, § 26 § 32 ust. 1
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Postanowienia wspólne: § 36, § 37 § 39 ust. 3–4 Ubezpieczenie mienia: § 7, § 9 ust. 5–6, § 32 ust. 2–4 Ubezpieczenie Assistance: § 11 Ubezpieczenie OC w życiu prywatnym: § 16, § 34 ust. 2–4 Ubezpieczenie NNW: § 21, § 35 ust. 2–3 i ust. 5 Ubezpieczenie nagrobka: § 25, § 32 ust. 2–4

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

1. Na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia WARTA ROLNE (zwanych dalej OWU),Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA" Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) zawiera umowy ubezpieczenia z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej zwanymi dalej Ubezpieczającymi.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta przez Ubezpieczającego na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego).
3. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w zakresie ubezpieczenia:
   1) mienia (§ 3), obejmującego:
      a) budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego,
      b) ruchomości domowe,
      c) ruchomości i wyposażenie rolne,
      d) budowle, silosy oraz wiaty,
      e) zwierzęta gospodarskie,
   2) usług assistance (§ 10),
   3) odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego (§ 12),
   4) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym (OC) (§ 13),
   5) następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) (§ 18),
   6) nagrobka (§ 23).

SŁOWNICZEK

§ 2

Pojęcia użyte w niniejszych OWU mają następujące znaczenie:

1. **Awaria** – wewnętrzne lub zewnętrzne uszkodzenie przedmiotu, uniemożliwiające jego funkcjonowanie, powstałe z przyczyny innej niż działanie człowieka lub użytkowanie niezgodne z instrukcją. Do awarii nie zalicza się niedrożności rur/przewodów.
2. **Bieżąca konserwacja** – wykonywanie czynności i działań polegających na prowadzeniu prac konserwacyjnych niezbędnych do utrzymania mienia w należytym stanie technicznym i użytkowym, polegających w szczególności na naprawie i konserwacji budynków, budowli, silosów i wiat, a także usuwaniu przyczyn ich uszkodzeń, w tym konserwacji lub wymianie instalacji lub stałych elementów.
3. **Biżuteria** – przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby, wykonane w całości lub w części z metali szlachetnych lub półszlachetnych: złota, srebra, platyny, palladu, miedzi, mosiądzu lub kamieni szlachetnych lub półszlachetnych.
4. **Budowle** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane niebędące budynkiem, stanowiące całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi:
   1) płyty do składowania obornika, zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, silosy na kiszonkę,
   2) ujeżdżalnie i karuzele dla koni,
   3) stacjonarne suszarnie zewnętrzne, wagi najazdowe,
   4) hale lub garaże blaszane przeznaczone do przechowywania pojazdów, maszyn lub mienia rolnego,
   5) stacje transformatorowe,
   6) ogrodzenia, bramy z siłownikiem oraz elementy trwale związane z ogrodzeniem takie jak: skrzynki na listy, domofony, wideodomofony,
   7) kapliczki, krzyże, figury, posągi, kojce, budy dla psów, maszty, stojaki jednosłupowe do koszykówki, murowane grille/wędzarnie, oczka wodne, fontanny, oświetlenie posesji, pomieszczenia na śmieci, domki narzędziowe, studnie, wyposażenie placów zabaw,
   8) place utwardzone, chodniki, podjazdy, boiska sportowe, korty tenisowe,
   9) trwale wbudowane w ziemię lub inne podłoże baseny, sauny, jacuzzi, banie oraz stałe zabudowy basenów i kortów tenisowych.
5. **Budynek w budowie** – budynek będący w trakcie budowy, rozbudowy lub przebudowy, prowadzonej zgodnie z przepisami Prawa budowlanego. Obejmuje on również materiały budowlane w postaci surowców i półfabrykatów niezbędnych do realizacji budowy, przyjmuje się, że:

1) **rozpoczęcie budowy** następuje z chwilą podjęcia na terenie budowy prac przygotowawczych, obejmujących: wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie, wykonanie niwelacji terenu, zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów, wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
2) **zakończenie budowy** następuje z chwilą uzyskania wszystkich częściowych odbiorów technicznych wymaganych przepisami prawa, czyli protokołów badań i sprawdzeń: wewnętrznej instalacji elektrycznej, przewodów kominowych, wewnętrznej instalacji gazowej lub decyzji administracyjnej stwierdzającej zakończenie budowy i kwalifikującej budynek jako obiekt gotowy do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, w przypadku gdy uzyskanie takiej decyzji jest wymagane prawem lub milczącej zgody, czyli braku sprzeciwu właściwego organu w terminie ustawowym od dostarczenia temu organowi zawiadomienia o zakończeniu budowy.

6. **Budynek mieszkalny** – budynek, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, przeznaczony do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Garaż i pomieszczenia przynależne (np. piwnica, strych) stanowiące jedną bryłę z budynkiem traktowane są jako jego integralna część. Budynek mieszkalny obejmuje elementy konstrukcyjne, balkony, loggie, tarasy (łącznie z zadaszeniem, które są na stałe połączone z budynkiem), opaski wokół budynku, a także:
   1) **instalacje** służące do zaopatrzenia i prawidłowej eksploatacji budynku wraz z jego otoczeniem, stanowiące zespoły połączonych ze sobą przewodów, rur lub innych elementów, zamontowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) i znajdujących się wewnątrz budynku lub na zewnątrz,
   2) **urządzenia techniczne** umożliwiające użytkowanie budynku zgodnie z przeznaczeniem, zamontowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się wewnątrz budynku lub na zewnątrz w miejscu ubezpieczenia. Zalicza się tu w szczególności:
      a) piece, kominki, grzejniki, klimatyzatory, wentylatory,
      b) czujki, sygnalizatory i inne elementy instalacji przeciwdymowej, przeciwpożarowej, alarmowej, oraz monitoringu,
      c) sterowniki centralnego sterowania, centralnego odkurzania,
      d) stacjonarne stacje ładowania pojazdów elektrycznych,
      e) włączniki/wyłączniki/przełączniki i gniazdka elektryczne,
      f) urządzenia służące uzdatnianiu wody, zbiorniki na wodę,
      g) indywidualne źródła ciepła i energii elektrycznej obejmujące wyłącznie:
         i) panele słoneczne, kolektory solarne, ogniwa fotowoltaiczne w tym falownik, magazyn energii
         ii) zbiorniki na gaz lub paliwa płynne,
         iii) pompy ciepła, agregaty prądotwórcze,
         iv) przydomowe elektrownie wiatrowe (generatory/turbiny wiatrowe),
      h) urządzenia służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków,
      i) indywidualne ujęcia wody (studnie wraz z instalacjami i przykryciem),
   3) **stałe elementy** zamontowane lub wbudowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi):
      a) meble w zabudowie, w tym szafy wnękowe i stała zabudowa kuchni, a także lustra wmontowane w ścianę lub sufit,
      b) sprzęt AGD wbudowany w stałą zabudowę,
      c) kabina/szyba prysznicowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewozmywak, zlew, brodzik, baterie (w tym podtynkowe), krany, wylewki, słuchawki prysznicowe, deszczownice, stelaże podtynkowe,
      d) okna, drzwi zewnętrzne i wewnętrzne wraz z futrynami, oszkleniem, zamknięciami,
      e) wewnętrzne: parapety, żaluzje, rolety, moskitiery,
      f) elementy zabudowy wewnętrznej: obudowy instalacji i grzejników, ścianki/przegrody działowe dowolnej konstrukcji, antresole, schody wewnętrzne i poręcze, żyrandole, kinkiety, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
      g) wewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, okładziny – ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów,
      h) zewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, elewacja,
      i) zabudowy balkonów, loggii lub tarasów,
      j) zewnętrzne: parapety, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi, punkty oświetleniowe, skrzynki na listy, wszelkiego rodzaju markizy, rolety i żaluzje, moskitiery, anteny, domofony, wideodomofony, kamery, rynny, rury spustowe, płotki śniegowe.
7. **Budynek gospodarczy** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, np. chlewnia, obora, garaż, magazyn, szklarnia, kurnik, szopa, warsztat. Pomieszczenia przynależne stanowiące jedną bryłę z budynkiem traktowane są jako jego integralna część. Budynek gospodarczy obejmuje elementy konstrukcyjne, a także wszystkie elementy wymienione w ust. 6 pkt 1–3.
8. **COK** – Centrum Obsługi Klienta WARTY – jednostka organizacyjna WARTY lub podmiot zajmujący się w imieniu WARTY organizacją usług Assistance, określonych w niniejszych OWU.
9. **Deszcz** – opad deszczu bez względu na współczynnik wydajności.
10. **Dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie, nie związane z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem lub rabunku.
11. **Dym i sadza** – zawiesina cząsteczek będąca bezpośrednim skutkiem:
    1) spalania, która nagle wydobywa się z urządzeń eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym działaniu instalacji lub urządzeń wentylacyjnych, lub
    2) pożaru, niezależnie od miejsca jego powstania.
12. **Gospodarstwo roln**e – znajdujący się w posiadaniu Ubezpieczonego obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.
13. **Graffiti** – rysunki, obrazy, podpisy, symbole lub znaki graficzne wykonane przez osoby trzecie na ubezpieczonym budynku mieszkalnym, bez zgody właściciela nieruchomości, w tym zabrudzenie farbą lub substancją chemiczną.
14. **Huk ponaddźwiękowy** – uderzeniowa fala dźwiękowa wywołana przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku.
15. **Kradzież z włamaniem** – w odniesieniu do:
    1) ruchomości domowych, rzeczy gości, rzeczy osoby uczącej się, ruchomości i wyposażenia rolnego, instalacji, stałych elementów lub urządzeń technicznych – bezprawny zabór przedmiotu w celu jego przywłaszczenia po:
       a) usunięciu istniejących zabezpieczeń budynku przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi, pozostawiającym ślady włamania, lub
       b) otworzeniu zabezpieczeń budynku oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z §7 niniejszych OWU lub w wyniku rabunku.
    2) nagrobka – bezprawny zabór w celu przywłaszczenia, pozostawiający ślady na skutek użycia siły lub narzędzi.

    Za kradzież z włamaniem uważa się również zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia związane z usiłowaniem lub dokonaniem rabunku, bądź kradzieży z włamaniem.
16. **Kradzież zwykła** – działanie polegające na bezprawnym zaborze przedmiotu ubezpieczenia w celu jego przywłaszczenia.
17. **Miejsce ubezpieczenia** – adres wskazany w umowie ubezpieczenia, pod którym znajdują się przedmioty objęte ochroną ubezpieczeniową.
18. **Nagłe zachorowanie** – nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej.
19. **Napór śniegu** – niszczące działanie ciężaru śniegu lub lodu na konstrukcję dachu lub inne elementy budynku lub budowli.
20. **Narzędzia** – przedmioty znajdujące się w budynkach, służące do prowadzenia prac naprawczych, konserwacyjnych tj. narzędzia mechaniczne, elektryczne, spalinowe, np. młotki, szczypce, klucze, klucze elektryczne, wiertarki, pilarki, wkrętarki, kosy, kosiarki ogrodowe.
21. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
22. **Osoba trzecia** – każda osoba lub podmiot, który nie jest Ubezpieczonym lub osobą pozostającą z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomocą domową lub współwłaścicielem mienia.
23. **Osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym** – osoby wspólnie zamieszkujące, które uczestniczą w codziennych sprawach związanych z prowadzeniem domu i zaspokajaniem potrzeb życiowych oraz uczniowie lub studenci będący na utrzymaniu rodziców, zamieszkujący w innym miejscu na czas nauki.
24. **Osuwanie się ziem**i – ruchy ziemi na stokach niespowodowane działalnością człowieka.
25. **Pomoc domowa** – każda osoba zatrudniona przez Ubezpieczonego w celu wykonywania czynności pomocniczych w miejscu ubezpieczenia lub na terenie ubezpieczonej nieruchomości, niezależnie od podstawy prawnej zatrudnienia i formy umowy.
26. **Porażenie prądem zwierząt** – działanie prądu elektrycznego powodujące padnięcie lub konieczność uboju zwierzęcia gospodarskiego.
27. **Powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych wskutek:
    1) nadmiernych opadów atmosferycznych,
    2) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górzystych lub falistych,
    3) topnienia kry lodowej,
    4) tworzenia się zatorów lodowych,
    5) sztormu.
28. **Pożar** – przedostanie się ognia poza palenisko lub jego powstanie poza paleniskiem i samorzutne rozprzestrzenienie się.
29. **Pracownik** – każda osoba pracująca w gospodarstwie rolnym, bez względu na formę zatrudnienia.
30. **Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – wyroby medyczne wskazane w załączniku do aktualnego na dzień wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie
31. **Przedmioty wypożyczone** – ruchomości domowe czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego użyczone lub wypożyczone przez operatora sieci telekomunikacyjnej, internetowej, organizację sportową, wypożyczalnię, placówkę szkolną, medyczną lub pracodawcę, o ile wypożyczenie lub oddanie do używania zostało udokumentowane.
32. **Przepięcie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej.
33. **Rabunek** – działanie powstałe w wyniku:
    1) **rozboju**, tj. bezprawnego zaboru przedmiotu ubezpieczenia w ten sposób, że sprawca użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia bądź doprowadził do stanu nieprzytomności bądź bezbronności lub
    2) **oszustwa**, tj. doprowadzenia do zaboru ubezpieczonego przedmiotu poprzez wprowadzenie w błąd, wykorzystanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania działania, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, a także wyłudzenie gotówki w wyniku oszustwa, o którym mowa w ust. 64, popełnionego wobec osób małoletnich, osób po 65 roku życia lub osób ubezwłasnowolnionych całkowicie bądź częściowo.
34. **Ruchomości domow**e – przedmioty należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujące się wewnątrz budynku mieszkalnego lub gospodarczego oraz na zabudowanym balkonie, loggii lub tarasie. Z zastrzeżeniem limitów sumy ubezpieczenia wskazanych w § 4 ust. 7:
    1) meble (niezabudowane), sprzęt AGD (niezabudowany),
    2) elementy dekoracji wnętrz, sprzęt oświetleniowy, rośliny doniczkowe,
    3) odzież, obuwie, artykuły gospodarstwa domowego, materiały opałowe
    4) sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne,
    5) urządzenia dostępowe do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej,
    6) zegarki, biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych,
    7) wózki dziecięce oraz wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji,
    8) sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny lub ortopedyczny,
    9) części do sprzętu turystycznego, sportowego, rehabilitacyjnego, samochodów, motocykli, motorowerów, komplet kół lub opon sezonowych, bagażniki samochodowe i foteliki dziecięce,
    10) narzędzia,
    11) przedmioty wymienione w pkt 1–10, zakupione w ramach prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej i wykorzystywane wyłącznie w życiu prywatnym,
    12) dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, karta pojazdu, legitymacja szkolna/studencka/emeryta/rencisty,
    13) gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe,
    14) stałe elementy i urządzenia techniczne przed ich zamontowaniem lub zainstalowaniem na stałe,
    15) przedmioty zakupione w celu wykonania remontu na własne potrzeby,
    16) przedmioty stanowiące wyposażenie pokoi wykorzystywanych do prowadzenia usług agroturystycznych,
    17) przedmioty wypożyczone,
    18) ruchomości domowe specjalne,
    19) rzeczy gości, rzeczy osoby uczącej się,
    20) inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku,
    21) zwierzęta domowe.
35. **Ruchomości domowe specjalne** – to ruchomości domowe do których zaliczamy wyłącznie:
    1) antyki – przedmioty sztuki dawnej o wartości zabytkowej, których wiek przekracza 100 lat,
    2) dzieła sztuki – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej (oryginalnie wykonane, opublikowane przez artystę): obrazy, rysunki, plakaty, grafiki, rzeźby, fotografie,
    3) zbiory kolekcjonerskie – zbiory przedmiotów o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, niebędące dziełami sztuki (takie jak np. zbiór znaczków, kolekcja lamp, monet),
    4) monety złote lub srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach, niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne,
    5) broń wraz z oprzyrządowaniem.
36. **Ruchomości domowe na zewnątrz** – przedmioty przeznaczone do stosowania na zewnątrz i wykonane z materiałów odpornych na działanie czynników atmosferycznych. Są to wyłącznie: stoły, krzesła, ławki, sofy, fotele, leżaki, huśtawki, hamaki, skrzynie do przechowywania rzeczy oraz grille, parasole, zjeżdżalnie, piaskownice, trampoliny, kojce i wózki dziecięce, jacuzzi (z wyłączeniem dmuchanych), całoroczne ogrodowe balie kąpielowe i sauny oraz sprzęt i narzędzia ogrodnicze (w tym kosiarki wszelkiego rodzaju).
37. **Ruchomości i wyposażenie rolne**:
    1) **materiały i zapasy** – nawozy sztuczne, środki ochrony roślin, pasze, odżywki dla zwierząt gospodarskich, nasiona na siew i sadzeniaki, materiały budowlane, materiały opałowe, części zamienne do maszyn rolniczych, opakowania, skrzynie – znajdujące się w budynku, budowli lub pod wiatą.
    2) **ziemiopłody** – plony roślin pochodzące z gospodarstwa rolnego Ubezpieczonego przechowywane w budynkach, silosach lub kopcach,
    3) **urządzenia** – przyrządy służące do wykonania określonych czynności ułatwiających pracę w gospodarstwie rolnym znajdujące się w budynkach gospodarczych, obejmujące systemy pojenia, karmienia i usuwania obornika, sieczkarnie, przesiewacze, paszociągi, tryjery, wialnie, sortowniki, młynki do rozdrabniania, śrutowniki i gniotowniki, dojarki, schładzarki, zamrażarki, zbiorniki na mleko, elektroniczne urządzenia sterujące, mobilne agregaty prądotwórcze, a także narzędzia służące do naprawy maszyn rolniczych,
    4) **sprzęt rolniczy** – maszyny rolnicze nieposiadające własnego napędu, współpracujące z pojazdem wolnobieżnym lub ciągnikiem rolniczym, znajdujące się w budynku gospodarczym lub na zewnątrz w miejscu ubezpieczenia,
    5) w**yposażenie budynku gospodarczego** – zamontowane lub wbudowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) elementy wyposażenia, niebędące stałymi elementami (ust. 6 pkt. 3) np. nagrzewnice, boksy, klatki, zagrody dla zwierząt.
38. **Rzeczy gości** – przedmioty należące do gości Ubezpieczonego oraz turystów korzystających z usług agroturystycznych, czasowo przebywających w miejscu ubezpieczenia, znajdujące się w budynku

mieszkalnym lub w innym budynku przeznaczonym do prowadzenia usług agroturystycznych, do których zalicza się wyłącznie:
1) odzież, obuwie, przedmioty higieny osobistej,
2) walizki, torby podróżne, plecaki, parasole,
3) okulary optyczne (w tym szkła kontaktowe) i przeciwsłoneczne,
4) przenośne urządzenia: laptopy, notebooki, netbooki, palmtopy, tablety, urządzenia do odtwarzania dźwięku lub obrazu, telefony komórkowe,
5) aparaty fotograficzne, kamery,
6) instrumenty muzyczne przenoszone w futerale,
7) aparaty słuchowe, aparaty CPAP, pompy insulinowe, ciśnieniomierze, glukometry, wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji, kule łokciowe, ortezy,
8) rowery, hulajnogi, narty, sanki, łyżwy, łyżworolki, rolki, wrotki, deskorolki, waveboards, SUP-y, deski snowboardowe lub windsurfingowe, rakiety do tenisa, badmintona, squasha, golfa, kijki narciarskie, trekkingowe, nordic walking,
9) wózki dziecięce.

W przypadku odpowiedzialności w zakresie kradzieży z włamaniem, budynek, w którym znajdują się przedmioty musi spełniać wymogi określone w § 6.

39. **Rzeczy poza domem** – przedmioty należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym oraz przedmioty użyczone na zasadach opisanych w ust. 31, znajdujące się poza miejscem ubezpieczenia, obejmujące wyłącznie:
    1) rzeczy osobiste używane w życiu prywatnym: odzież, obuwie, parasole, kosmetyki, ręczniki, teczki, plecaki, torby, torebki, nesesery, aktówki, walizki, portmonetki/portfele, etui na dokumenty, na okulary, zegarki, biżuteria, okulary optyczne (w tym szkła kontaktowe) i przeciwsłoneczne, przybory do pisania, papierośnice, zapalniczki, bilety okresowe komunikacji publicznej, gotówka, dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, legitymacja szkolna/studencka/emeryta/rencisty, klucze do ubezpieczonego budynku mieszkalnego, klucze do pojazdu stanowiącego własność lub współwłasność osób objętych ubezpieczeniem oraz urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem lub automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram w miejscu ubezpieczenia,
    2) przenośne urządzenia: laptopy, notebooki, netbooki, palmtopy, tablety, urządzenia do odtwarzania dźwięku lub obrazu, telefony komórkowe,
    3) aparaty fotograficzne, kamery,
    4) instrumenty muzyczne przenoszone w futerale,
    5) aparaty słuchowe, aparaty CPAP, pompy insulinowe, ciśnieniomierze, glukometry, wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji, kule łokciowe, ortezy,
    6) rowery, hulajnogi, narty, sanki, łyżwy, łyżworolki, rolki, wrotki, deskorolki, waveboards, SUP-y, deski snowboardowe lub windsurfingowe, rakiety do tenisa, badmintona, squasha, golfa, kijki narciarskie, trekkingowe, nordic walking,
    7) namioty, śpiwory, materace,
    8) foteliki, wózki dziecięce.
40. **Rzeczy osoby uczącej się** – ruchomości domowe znajdujące się w miejscu zamieszkania dziecka Ubezpieczonego będącego uczniem lub studentem (do ukończenia przez nie 26. roku życia). W przypadku odpowiedzialności w zakresie kradzieży z włamaniem, miejsce zamieszkania musi być zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w § 6.
41. **Silny wiatr** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, wyrządzające masowe szkody.
42. **Silos** – obiekt budowlany wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiący całość techniczno-użytkową, służący do przechowywania produktów sypkich: zboża, ziarna lub paszy.
43. **Sporty ekstremalne** – uprawianie następujących sportów: górskie: narciarstwo i snowboarding poza oznakowanymi trasami, skitouring, freeskiing, kolarstwo górskie, speleologia, wspinaczka górska powyżej 3 500 m n.p.m., każda wspinaczka przy użyciu specjalistycznego sprzętu lub bez asekuracji (bouldering), każda wspinaczka lodowa, trekking powyżej 3 500 m n.p.m., abseiling (zjazd na linie); wodne: rafting, kajakarstwo górskie, żeglarstwo oceaniczne; lotnicze: paralotniarstwo, spadochroniarstwo, szybownictwo; motorowe: rajdy samochodowe lub motorowe, motocross, żużel oraz udział w zawodach triathlonowych (w tym Ironman).
44. **Sporty uprawiane amatorsko** – sporty uprawiane rekreacyjnie, jako forma czynnego wypoczynku, wyłącznie w celu utrzymania lub regeneracji sił.
45. **Sporty uprawiane wyczynowo** – uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych polegające na uczestniczeniu w treningach, obozach, zawodach sportowych, a także traktowanie sportu jako zawód, stałe jego wykonywanie w celach zarobkowych.
46. **Stłuczenie**:
    1) w ubezpieczeniu stałych elementów budynku – pęknięcie lub rozbicie:
        a) szyb okiennych, drzwiowych lub dachowych,
        b) elementów szklanych stanowiących składową część mebli wbudowanych na stałe,
        c) drzwi wewnętrznych, kabin prysznicowych lub saun (wykonanych ze szkła),
        d) płyt kuchennych w budowanych w blat (ceramicznych lub szklanych),
        e) parapetów wewnętrznych i blatów (ceramicznych, szklanych, kamiennych lub z konglomeratu),
        f) osłon (obudów) kabin prysznicowych oraz parawanów nawannowych (szklanych lub wykonanych z tworzywa sztucznego),
        g) luster na stałe wbudowanych w ściany lub szafy,
        h) okładzin ścian lub słupów (ceramicznych, szklanych, kamiennych lub z konglomeratu),
        i) szklanych przegród ściennych, w tym wykonanych z luksferów, oraz witraży,
        j) szklanych zabudów balkonów, loggii, tarasów oraz ogrodów zimowych,
        k) szyb kominkowych oraz szyb we wbudowanych piekarnikach, kuchenkach mikrofalowych oraz szklanych elementów okapów,
        l) akwariów i terrariów wbudowanych na stałe,
        m) umywalek, zlewozmywaków, brodzików, wanien, muszli klozetowych i bidetów (szklanych, ceramicznych, kamiennych lub z konglomeratu),
        n) balustrad wewnętrznych i zewnętrznych oraz zadaszeń zewnętrznych balkonów, loggii lub tarasów (szklanych),
    2) W ubezpieczeniu ruchomości domowych – pęknięcie lub rozbicie:
        a) elementów szklanych stanowiących składową część mebli,
        b) szyb piekarników, kuchenek mikrofalowych, oraz kuchennych płyty grzewczych (ceramicznych lub szklanych),
        c) szklanych drzwi lodówek,
        d) akwariów i terrariów.
47. **Szkoda**:
    1) w ubezpieczeniu mienia lub nagrobka – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie,
    2) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
        a) rzeczowa – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia,
        b) osobowa – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia,
    3) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, zaistniała w okresie ubezpieczenia w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w ust. 72.
48. **Turysta** – osoba trzecia korzystająca z usług agroturystycznych w miejscu ubezpieczenia.
49. **Terroryzm** – użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu przez osobę, grupę osób lub organizację, mające podłoże polityczne, religijne, ideologiczne lub inne o podobnym charakterze z zamiarem wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych.
50. **Trzęsienie ziemi** – gwałtowne zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania ziemi.
51. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła umowę ubezpieczenia z WARTĄ i jest zobowiązana zapłacić składkę.
52. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia. W zakresie ubezpieczenia OC rolnika, OC w życiu prywatnym, usług assistance, nagrobka i NNW Ubezpieczonym może być wyłącznie osoba fizyczna.
53. **Udar mózgu** – nagłe wystąpienie ogniskowego lub uogólnionego (utrata przytomności) zaburzenia czynności mózgu utrzymującego się ponad 24 godziny na skutek niedokrwienia mózgu lub krwotoku wewnątrzczaszkowego, z wyłączeniem przyczyn urazowych.
54. **Uderzenie pioruna** – wyładowanie elektryczne z atmosfery na przedmiot ubezpieczenia.
55. **Uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego, wolnobieżnego, szynowego lub przewożonego przez nie ładunku, a także uderzenie kamieni lub innych przedmiotów wydostających się spod kół pojazdów.
56. **Upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części: drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów wolnostojących, dźwigów budowlanych, latarni ulicznych lub innych obiektów budowlanych.
57. **Upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części, przewożonego ładunku lub paliwa.
58. **Uprawniony** – osoba pisemnie upoważniona przez Ubezpieczonego do otrzymania należnego świadczenia w razie jego śmierci. W przypadku nie wyznaczenia Uprawnionego, świadczenie wypłacane jest osobie najbliższej zmarłemu według następującej kolejności:
    1) małżonkowi,
    2) dzieciom – w przypadku braku małżonka (w równych częściach),
    3) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci (w równych częściach),
    4) innym uprawnionym osobom, po przeprowadzeniu postępowania spadkowego.
59. **Usługi agroturystyczne** – prowadzenie usług agroturystycznych w gospodarstwie rolnym przez osoby fizyczne (nieprowadzące działalności gospodarczej) – polegające na wynajmowaniu pokoi znajdujących się w budynku mieszkalnym, wynajmowaniu miejsc pod ustawienie namiotów lub przyczep turystycznych, sprzedaży posiłków domowych, a także świadczeniu innych usług rekreacyjnych związanych z pobytem turystów, np. nauce jazdy konnej, turystyce konnej (przewożeniu osób bryczkami lub saniami), wypożyczaniu rowerów lub urządzeń pływających oraz udostępnianiu placów zabaw.
60. **Urządzenia latające** – bezzałogowy statek powietrzny używany do celów rekreacyjnych (hobbystycznych) – wyłącznie w zasięgu wzroku operatora (użytkownika). Zalicza się tu modele latające, latawce oraz drony.
61. **Urządzenie pływające** – łodzie wiosłowe, kajaki, pontony, rowery wodne, deski SUP, deski do uprawiania wszystkich odmian surfingu. W przypadku sprzętu z silnikiem (również pomocniczym) jego moc nie może przekraczać 5 kW (6,67 KM).
62. **Wiata** – obiekt budowlany wraz z instalacjami posiadający dach oparty na słupach lub innych podporach, trwale związany z gruntem, w całości lub częściowo pozbawiony ścian.
63. **Wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołana dążnością do rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników – obowiązuje warunek – aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Do wybuchu zalicza się również implozję, polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym, a także eksplozję materiałów wybuchowych (np. podłożenie bomby, wybuch niewypału, materiałów pirotechnicznych).
64. **Wyłudzenie gotówki w wyniku oszustwa** – podstępne lub bezprawne doprowadzenie ubezpieczonego, do przekazania gotówki osobie trzeciej m.in. poprzez podszywanie się pod inne osoby lub funkcjonariuszy publicznych (np. oszustwo metodą „na wnuczka", „na policjanta" lub „na CBŚP").
65. Z**abezpieczenia z certyfikatem** – zamki, drzwi, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe – wyroby i urządzenia posiadające certyfikat jednostki uprawnionej do certyfikacji.
66. **Zabudowa balkonu, loggii lub tarasu** – system otwieranych/rozsuwanych ścian i okien wraz z prowadnicami i ramami, w których osadzona jest zabudowa.
67. **Zalanie**:
    1) niezamierzone i niekontrolowane wydostanie się wody, innych cieczy lub pary wskutek:
        a) awarii (w tym korozji) instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych i ich zakończeń,
        b) awarii (w tym korozji) instalacji grzewczej, klimatyzacyjnej i ich zakończeń,
        c) awarii urządzeń technicznych,
        d) cofnięcia się ścieków z sieci kanalizacyjnej,
        e) awarii instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
        f) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych, na skutek przerwy w dopływie wody,
        g) nieumyślnego uszkodzenia, rozszczelnienia a także zdemontowania instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczej lub klimatyzacyjnej przez osoby trzecie.
    2) zalanie wodą pochodzącą z:
        a) urządzeń typu pralka, wirówka, zmywarka i innych podłączonych do instalacji wodnej na skutek ich awarii,
        b) urządzeń chłodniczych na skutek ich awarii lub przerwy w dostawie prądu,
        c) stłuczonego lub rozszczelnionego akwarium lub jego urządzeń na skutek awarii,
        d) innego budynku,
        e) opadów atmosferycznych,
        f) szybko topniejących mas śniegu na skutek gwałtownej zmiany temperatury.
    3) działanie wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku prowadzonej akcji ratowniczej.
68. **Zamek wielopunktowy** – zamek powodujący zablokowanie drzwi poprzez co najmniej dwa rygle.
69. **Zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka. Ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu.
70. **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni (wypełnionych substancją gazową) w gruncie, powstałych w sposób naturalny, a nie w wyniku jakiejkolwiek działalności człowieka.
71. **Zawał serca** – martwica części mięśnia sercowego powstała w wyniku jego niedokrwienia, wykazująca objawy elektrokardiograficzne i biochemiczne oraz rozpoznana w badaniach obrazowych (ECHO, tomografia komputerowa), nie dotyczy kardiomiopatii takotsubo; obejmuje również nagłe zgony sercowe.
72. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – w ubezpieczeniu:
    1) mienia lub nagrobka – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, objęte zakresem ubezpieczenia, będące bezpośrednią przyczyną powstania szkody,
    2) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – działanie lub zaniechanie osób objętych ubezpieczeniem, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
    3) następstw nieszczęśliwych wypadków – nieszczęśliwy wypadek.

    Wszystkie szkody będące następstwem tego samego zdarzenia lub wynikłe z tej samej przyczyny (niezależnie od liczby poszkodowanych), są traktowane jako jedno zdarzenie ubezpieczeniowe.
73. **Zdarzenia losowe** – deszcz, dym i sadza, grad, huk ponaddźwiękowy, lawina, napór śniegu, osuwanie się ziemi, podtopienie, powódź, pożar, silny wiatr, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek pojazdu powietrznego, wybuch, zalanie, zapadanie się ziemi.
74. **Elementy zewnętrzne** – są to wyłącznie:
    1) markizy, rolety, żaluzje, moskitiery, rynny, rury spustowe, płotki śniegowe, anteny, kamery oraz punkty oświetleniowe – zamontowane do budynku w sposób trwały, uniemożliwiający ich odłączenie bez pozostawienia śladów użycia siły fizycznej lub narzędzi,
    2) klimatyzatory, wentylatory, pompy ciepła, kolektory słoneczne (solary), panele fotowoltaiczne, falowniki, magazyny energii, agregaty prądotwórcze – zamontowane do budynku lub w gruncie (w miejscu ubezpieczenia) w sposób trwały, uniemożliwiający ich odłączenie bez pozostawienia śladów użycia siły fizycznej lub narzędzi,
    3) domofony, wideomofony, kamery, siłowniki bram, skrzynki na listy – zamontowane na stałe do ogrodzenia.
75. **Zwierzęta domowe** – psy, koty, chomiki, świnki morskie, ptaki, żółwie, ryby w akwariach.
76. **Zwierzęta gospodarskie** – utrzymywane w gospodarstwie rolnym konie, bydło (bydło domowe, bawoły), trzoda chlewna, owce, kozy, króliki w chowie nie przekraczającym 50 sztuk oraz drób w chowie nieprzekraczającym 100 sztuk drobiu rzeźnego i 80 sztuk drobiu nieśnego.

UBEZPIECZENIE MIENIA

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§3

1. Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie, stanowiące własność Ubezpieczonego lub znajdujące się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, ubezpieczeniem może zostać objęte następujące mienie:
   1) budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego,
   2) ruchomości domowe,
   3) ruchomości i wyposażenie rolne,
   4) budowle, silosy i wiaty,
   5) zwierzęta gospodarskie.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia (z zastrzeżeniem ust. 4 i 5).
4. Zwierzęta gospodarskie objęte są ochroną również w miejscu wypasu oraz na drodze.
5. Rzeczy poza domem oraz rzeczy osoby uczącej się objęte są ochroną poza miejscem ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami umowy.
6. Budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego mogą zostać objęte ochroną w jednym z trzech wariantów zakresu ubezpieczenia, zgodnie z poniższą tabelą.

		Wariant		
Zakres ubezpieczenia		**Obowiązkowy**	**Rozszerzony**	**Komfortowy**
RYZYKA OBOWIĄZKOWE	zdarzenia zdefiniowane w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK tj.: deszcz nawalny, eksplozja, grad, huragan 24 m/s (86,4 km/h), lawina, obsunięcie się ziemi, ogień, opady śniegu, piorun, podtopienie, powódź, tąpnięcie, upadek statku powietrznego	✓	✓	✓
DODATKOWE RYZYKA DOBROWOLNE	zdarzenia zdefiniowane w OWU tj.: dym i sadza, huk ponaddźwiękowy, napór śniegu, silny wiatr 17,5 m/s (63 km/h), trzęsienie ziemi, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów	–	✓	✓
	zdarzenia zdefiniowane w OWU tj.: dewastacja, przepięcie, stłuczenie, zalanie			
	inne zdarzenia, które nie zostały wyłączone w §7 OWU (formuła All Risks), np. wiatr (każdy), deszcz (każdy), graffiti, pękanie mrozowe, szkody wyrządzone przez zwierzęta inne niż domowe lub gospodarskie oraz stłuczenie kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych	–	–	✓

7. Wariant Obowiązkowy jest ubezpieczeniem obowiązkowym w rozumieniu ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym (UFG) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (PBUK). Zakres ubezpieczenia, wyłączenia oraz ograniczenia odpowiedzialności określa ww. ustawa.
8. Wariant Rozszerzony lub Komfortowy – obejmuje zakres obowiązkowy oraz ochronę rozszerzoną o dodatkowe ryzyka dobrowolne.
9. W wariancie Rozszerzonym lub Komfortowym ochroną ubezpieczeniową nie mogą zostać objęte szklarnie, cieplarnie oraz budynki, których stopień zużycia osiągnął 80% lub więcej.
10. Zakres ubezpieczenia dla mienia wskazanego w ust. 2 pkt 2–5 określa poniższa tabela:

Przedmiot Ubezpieczenia / **Zakres ubezpieczenia**	**Ruchomości domowe**		**Ruchomości i wyposażenie rolne**	**Budowle, Silosy, Wiaty**	**Zwierzęta gospodarskie**
	wariant Standardowy	**wariant Komfortowy**			
zdarzenia losowe tj.: deszcz, dym i sadza, grad, huk ponaddźwiękowy, lawina, napór śniegu, osuwanie się ziemi, podtopienie, powódź, pożar, silny wiatr 17,5 m/s (63 km/h), trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek pojazdu powietrznego, wybuch, zalanie, zapadanie się ziemi.	✓	✓	✓	✓	✓
dewastacja	✓	✓	✓	✓	–
przepięcie	✓	✓	✓	✓	–
stłuczenie	✓	✓	–	–	–
inne zdarzenia, które nie zostały wyłączone w §7 (formuła All Risks), np. wiatr (każdy), graffiti, szkody wyrządzone przez zwierzęta inne niż domowe lub gospodarskie, wyłudzenie gotówki w wyniku oszustwa oraz koszty leczenia psa lub kota	–	✓	–	–	–
porażenie prądem zwierząt	–	–	–	–	✓

11. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniem może zostać objęte mienie od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku, takie jak:
    1) stałe elementy budynku wraz urządzeniami technicznymi i instalacjami (w tym elementy zewnętrzne od kradzieży zwykłej w granicach limitu odpowiedzialności wskazanego w §4 ust. 7 pkt 3.
    2) ruchomości domowe,
    3) ruchomości i wyposażenie rolne.
12. Mienie wskazane w ust. 11 pkt. 2–3 musi znajdować się w budynku zabezpieczonym zgodnie z wymogami określonymi w §6.

Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności
§4

1. Sumę ubezpieczenia dla budynków określa Ubezpieczający w uzgodnieniu z WARTĄ.
2. Sumę ubezpieczenia dla mienia wskazanego w §3 ust. 2–5 określa Ubezpieczający odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Suma ubezpieczenia mienia od ryzyka kradzieży z włamaniem obejmuje łącznie mienie wskazane w §3 ust. 11 pkt 1–3.
4. Suma ubezpieczenia wskazana w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY, z zastrzeżeniem limitów odpowiedzialności określonych w ust. 7.
5. Suma ubezpieczenia mienia nie ulega zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.
6. Limity odpowiedzialności określone w ust. 7 stanowią górną granicę odpowiedzialności WARTY i ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, bez możliwości ich uzupełnienia.
7. Niezależnie od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do następujących limitów:
   1) w ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych:

	Wariant Standardowy	**Wariant Komfortowy**
ruchomości domowe znajdujące się w budynkach gospodarczych	50% sumy ubezpieczenia (łącznie na wszystkie budynki)	
zegarki, biżuteria i wyroby ze złota, srebra i innych metali lub kamieni szlachetnych	50% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 25 000 zł	50% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 50 000 zł
gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 10 000 zł
ruchomości domowe specjalne (§2 ust. 35)	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 10 000 zł
rzeczy gości (§2 ust. 38)	do 5 000 zł	do 10 000 zł
rzeczy poza domem (§2 ust. 39) – od rabunku	do 2 000 zł (w tym gotówka 500 zł)	do 5 000 zł (w tym gotówka 1 000 zł)
rzeczy osoby uczącej się (§2 ust. 40)	do 5 000 zł	do 10 000 zł
koszty rozmrożenia produktów (§5 ust. 4)	do 500 zł	do 1 000 zł
szkody w wyniku dewastacji dokonanej przez turystę w ruchomościach domowych (z wyłączeniem sprzętu RTV i komputerowego)	do 2 000 zł	do 5 000 zł
wyłudzenie gotówki w wyniku oszustwa (§2 ust. 64)	–	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 30 000 zł
ruchomości domowe na zewnątrz (§2 ust. 36)	–	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł
koszty leczenia psa lub kota (§5 ust. 5)	–	do 1 500 zł

   2) w ramach sumy ubezpieczenia budynku:

	Wariant Rozszerzony	**Wariant Komfortowy**
koszty poszukiwania i usunięcia awarii instalacji (§5 ust. 1) w budynku mieszkalnym	30% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 25 000 zł	50% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 50 000 zł
szkody w wyniku dewastacji dokonanej przez turystę w stałych elementach budynku mieszkalnego	do 2 000 zł	do 5 000 zł
koszty wycieku wody w budynku mieszkalnym (§5 ust. 6)	–	do 1 000 zł
koszty naprawy uszkodzonych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych (§5 ust. 3)	–	do 3 000 zł
szkody wyrządzone przez zwierzęta inne niż domowe lub gospodarskie	–	do 50 000 zł

   3) w ramach sumy ubezpieczenia mienia od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku:

kradzież zwykła elementów zewnętrznych (§2 ust. 74)	50% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł
ruchomości domowe znajdujące się w budynkach gospodarczych	20% sumy ubezpieczenia (łącznie na wszystkie budynki)
zegarki, biżuteria i wyroby ze złota, srebra i innych metali lub kamieni szlachetnych	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 25 000 zł
gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł
ruchomości domowe specjalne (§2 ust. 35)	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł
rzeczy osoby uczącej się (§2 ust. 40)	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł
rzeczy gości (§2 ust. 38)	20% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 5 000 zł

Ochrona w zakresie dodatkowych kosztów

§ 5

1. **Koszty poszukiwania i usunięcia awarii instalacji** – obejmują koszty poszukiwania miejsca i usunięcia awarii instalacji w ubezpieczonym budynku mieszkalnym będącej przyczyną szkody wraz z kosztami przywrócenia do stanu sprzed szkody, powstałymi wskutek poszukiwania awarii instalacji. WARTA pokrywa powyższe koszty również, w przypadku gdy istnieje realne zagrożenie powstania szkody, a wszelkie działania podjęte są w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Koszty pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia do limitu wskazanego w § 4 ust. 7 pkt 2.
2. **Koszty osuszania** – koszty wykonania usługi osuszania (organizowanej przez WARTĘ) oraz koszty zużytej energii elektrycznej, poniesione w związku z koniecznością usunięcia skutków szkody zalaniowej, jeżeli przeprowadzenie osuszania jest niezbędne do usunięcia szkody. WARTA pokryje koszty wykonania usługi osuszania (organizowanej przez Ubezpieczonego), jeżeli jej zasadność i wysokość zostały potwierdzone przez WARTĘ przed realizacją usługi oraz zostały udokumentowane rachunkiem lub fakturą. Koszty pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego.
3. **Koszty naprawy uszkodzonych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych** – koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych na skutek włamania (lub próby włamania) następujących zabezpieczeń: stolarki okiennej lub drzwiowej, zamków, krat, rolet przeciwwłamaniowych, instalacji alarmowej lub monitoringu oraz innych elementów zabezpieczeń przeciwwłamaniowych. WARTA pokrywa ww. koszty w granicach sumy ubezpieczenia budynku do limitu wskazanego w § 4 ust. 7 pkt 2 w sytuacji, gdy umowa nie obejmuje ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku. W przypadku gdy umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, koszty te pokrywane są w granicach tej sumy ubezpieczenia.
4. **Koszty rozmrożenia produktów** – koszty poniesione na zakup przechowywanych w lodówkach lub zamrażarkach artykułów spożywczych, które nie nadają się do spożycia wskutek rozmrożenia spowodowanego: awarią urządzeń chłodniczych lub przerwą w dostawie prądu. Koszty pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych do limitu wskazanego w § 4 ust. 7 pkt 1.
5. **Koszty leczenia psa lub kota** – koszty leczenia zwierzęcia bądź w przypadku jego śmierci koszty zakupu nowego zwierzęcia, o ile do uszkodzenia ciała lub śmierci psa lub kota doszło na skutek nieszczęśliwego wypadku komunikacyjnego rozumianego jako zdarzenie w ruchu drogowym lub pogryzienie przez inne zwierzę. Koszty pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych do limitu wskazanego w § 4 ust. 7 pkt 1.
6. **Koszty wycieku wody** – koszty wody, która wydostała się z instalacji wodnej lub centralnego ogrzewania, znajdującej się w miejscu ubezpieczenia w następstwie awarii jednej z tych instalacji, powodującej szkodę w ubezpieczonym mieniu. Koszty pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego do limitu wskazanego w § 4 ust. 7 pkt 2.
7. **Koszty usunięcia pozostałości po szkodzie** – udokumentowane rachunkami, paragonami lub fakturami wydatki poniesione na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie lub na czynności związane z usunięciem pozostałych skutków szkody niepodlegających usunięciu w drodze naprawy lub odbudowy, do wysokości 10% sumy ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą.
8. **Koszty akcji ratowniczej** – udokumentowane i uzasadnione wydatki poniesione w związku z ratunkiem dotkniętego szkodą mienia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli podjęte w tym celu środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne, w granicach sumy ubezpieczenia danego przedmiotu ubezpieczenia.
9. **Koszty rzeczoznawców** – koszty obejmujące wynagrodzenie biegłych i rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczonego za zgodą WARTY w celu ustalenia rozmiaru i okoliczności szkody, do wysokości 10% sumy ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą, nawet jeśli wypłata odszkodowania wyczerpie sumę ubezpieczenia. W takim przypadku koszty zwracane są ponad sumę ubezpieczenia.

Warunki zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem

§ 6

1. Ubezpieczony obowiązany jest do należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą. Mienie uważa się za należycie zabezpieczone, jeżeli spełnione zostały łącznie niżej wymienione warunki:
   1) dostęp do ubezpieczonych przedmiotów jest utrudniony dla osób trzecich w taki sposób, że wejście w ich posiadanie wymaga użycia siły fizycznej lub specjalistycznych narzędzi (urządzeń),
   2) wszystkie drzwi zewnętrzne budynków są pełne, znajdują się w należytym stanie technicznym oraz są tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez użycia narzędzi, a ich otwarcie – bez użycia dorobionych, podrobionych lub dopasowanych kluczy,
   3) wszystkie drzwi zewnętrzne budynków, zawierające w swej konstrukcji elementy szklane, są zamknięte na zamki określone odpowiednio w pkt 4 i 5, przy czym konstrukcja tych drzwi uniemożliwia ich otwarcie bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza;
   4) wszystkie drzwi zewnętrzne budynku mieszkalnego są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy, lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania, lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny), lub jeden zamek z certyfikatem,
   5) wszystkie drzwi zewnętrzne do budynku gospodarczego są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy, kłódkę wielozastawkową, lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny),
   6) w przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuwy u góry oraz u dołu od wewnętrznej strony,
   7) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna znajdują się w należytym stanie technicznym oraz są tak umocowane, osadzone, zamknięte lub rozszczelnione, że otwarcie ich przez osoby trzecie przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi nie jest możliwe bez pozostawienia śladów włamania, przy czym drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna nie mogą być uchylone,
   8) sztaby, skoble i zawiasy zewnętrzne, jeżeli nie są wmurowane w ścianę, muszą być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi w inny sposób od wewnątrz,
   9) klucze do zamków i kłódek są w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego, osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo osób upoważnionych przez Ubezpieczonego do ich przechowywania.
2. WARTA, po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od spełnienia dodatkowych lub odmiennych warunków w zakresie zabezpieczeń wymienionych w ust. 1.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 7

1. Do budynków ubezpieczonych w wariancie obowiązkowym mają zastosowanie wyłączenia oraz ograniczenia odpowiedzialności określone w Ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
2. Do budynków ubezpieczonych w wariancie Rozszerzonym lub Komfortowym, w zakresie ochrony obejmującym dodatkowe ryzyka dobrowolne, oraz do pozostałego mienia mają zastosowanie wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w § 36 oraz w ust. 3–5 poniżej.
3. WARTA nie odpowiada za szkody:
   1) **wynikające z**:
      a) wad projektowych, budowlanych, wykonawczych, ukrytych oraz innych wad materiałowych,
      b) rozbiórki przedmiotu ubezpieczenia,
      c) prowadzenia prac budowlanych bez stosownych pozwoleń lub po dokonaniu nieuprawnionych zmian w projektach, lub prowadzenia prac budowlanych przez osoby nieposiadające wymaganych uprawnień,
      d) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności lub gdy szkoda powstała w następstwie pozostawienia:
         i) włączonych do instalacji elektrycznej urządzeń do prasowania, pielęgnacji i modelowania włosów i ciała, ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania żywności lub wody oraz ładowarek telefonów komórkowych, laptopów, tabletów, a także lampek choinkowych,
         ii) na wolnym ogniu, palniku lub włączonej płycie kuchennej naczyń do podgrzewania żywności lub wody,
         iii) niewygaszonego kominka.
      e) nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym przepisów przeciwpożarowych, porządkowych, o ile miało to wpływ na powstanie, lub rozmiar szkody,
      f) nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego przepisów prawa budowlanego, w tym niewykonywania wymaganych okresowych przeglądów technicznych (takich jak kontrola instalacji gazowej, elektrycznej lub przewodów kominowych) oraz obowiązku czyszczenia przewodów kominowych (dymowych i spalinowych) – o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody, z zastrzeżeniem postanowień pkt g,
      g) niewykonanie wymaganych okresowych przeglądów technicznych (takich jak kontrola instalacji gazowej, elektrycznej lub przewodów kominowych) nie wyłącza odpowiedzialności WARTY w odniesieniu do szkód w ubezpieczonych budynkach lub ubezpieczonym mieniu znajdującym się w tych budynkach, również wynikających z rażącego niedbalstwa,
      h) zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych:
         i) przez niezamknięte okna, drzwi lub inne otwory,
         ii) przez dach lub obróbki blacharskie będące w nienależytym stanie, a także przez zanieczyszczone lub zamarznięte rynny, lub rury spustowe, niewłaściwie zabezpieczone, lub niezabezpieczone ściany, balkony, tarasy, drzwi, okna i inne otwory, jeżeli obowiązek konserwacji urządzeń, instalacji lub elementów należał do Ubezpieczonego, a został przez niego zaniedbany,
         iii) jeśli budynek nie posiadał dachu lub został on zdemontowany w części lub całości w związku z przebudową, rozbudową lub remontem,
      i) zalania wodą spowodowanego przenikaniem wód z gruntu do budynku (wyłączenie to nie dotyczy szkód powstałych w wyniku powodzi). W przypadku ubezpieczenia budynku w wariancie Komfortowym, wyłączenie to ma zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy szkoda ma charakter długotrwały lub powtarzający się.
   2) **powstałe w wyniku**:
      a) powodzi – przez okres 30 dni od daty zawarcia nowej umowy ubezpieczenia mienia, a w przypadku zwiększenia sumy ubezpieczenia (doubezpieczenia) lub objęcia ochroną dodatkowego mienia w drodze aneksu – przez okres 30 dni od daty wejścia w życie tego aneksu. Wyłączenie to nie ma zastosowania do ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz umów ubezpieczenia mienia, które stanowią nieprzerwaną kontynuację umowy ubezpieczenia w WARCIE,
      b) awarii przedmiotu ubezpieczenia, zepsucia eksploatacyjnego lub samoistnej przyczyny wewnętrznej, chyba że w ich następstwie wystąpi inne zdarzenie objęte ubezpieczeniem – wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki tego zdarzenia, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 1 (koszty poszukiwania i usunięcia awarii instalacji),
      c) zamarznięcia wody (wyłączenie to nie dotyczy mienia ubezpieczonego w wariancie Komfortowym),
      d) zawilgocenia, chyba że było ono wynikiem zalania lub powodzi,
      e) wewnętrznego rozkładu, naturalnego zużycia lub działania zwierząt domowych, zwierząt gospodarskich, owadów, wirusów, bakterii, pleśni i grzybów, a także powolnego działania temperatury, pary, pyłu, dymu, sadzy lub roślinności,
      f) naturalnego osiadania, szkód górniczych lub prowadzonych robót ziemnych, a także wskutek naturalnej pracy konstrukcji budynku lub innych obiektów budowlanych,
      g) drgań spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, podziemnych lub powietrznych. (wyłączenie to nie ma zastosowania do szkód powstałych w wyniku fali dźwiękowej wywołanej przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku – huku ponaddźwiękowego),
      h) korozji lub utleniania, chyba że w ich następstwie wystąpi inne zdarzenie objęte ubezpieczeniem – wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki tego zdarzenia, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 1 (koszty poszukiwania i usunięcia awarii instalacji),
      i) kradzieży z włamaniem, jeśli ubezpieczone mienie nie zostało zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w § 6.
      j) dewastacji wyrządzonej przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego lub osoby pracujące w gospodarstwie rolnym.
   3) **polegające na**:
      a) uszkodzeniu wyłącznie w postaci: zadrapania, porysowania, odkształcenia, poplamienia lub zmiany barwy (wyłączenie to nie ma zastosowania w przypadku dewastacji),
      b) zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku przeciągu, a także zamknięcia lub otwarcia uchylonych okien lub drzwi z wyłączeniem pęknięcia lub rozbicia przedmiotów, o których mowa w § 2 ust. 46,
      c) zniszczeniu lub uszkodzeniu wyłącznie wszelkiego rodzaju sztucznych źródeł: żarówek, świetlówek, halogenów, LED-ów,
      d) zabrudzeniu, poplamieniu, odbarwieniu lub uszkodzeniu tynków zewnętrznych i elewacji na skutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych lub oblania wodą lub bądź inną cieczą w następstwie ruchu pojazdów (wyłączenie to nie dotyczy szkód powstałych w wyniku powodzi),
      e) poszukiwania i usunięcia awarii instalacji: drenażowej, zraszającej lub tryskaczowej,
      f) utracie informacji zapisanych na nośnikach danych,
      g) uszkodzeniu lub zniszczeniu mienia w trakcie jego montażu, instalowania lub demontażu, lub przenoszenia,
      h) kradzieży zwykłej lub kradzieży z włamaniem materiałów opałowych,
      i) utracie gazu, energii elektrycznej lub innych mediów.
   4) **powstałe w**:
      a) budynkach ubezpieczonych (w zakresie dobrowolnych ryzyk dodatkowych), które są w złym stanie technicznym na skutek braku bieżącej konserwacji, są opuszczone, zaniedbane lub pozostawione bez opieki i nadzoru fizycznego, a także w mieniu przechowywanym w tych budynkach,
      b) w budynkach i budowlach przeznaczonych do rozbiórki,
      c) w silosach przeznaczonych do przechowywania biomasy energetycznej, surowców mineralnych, kruszywa, tworzyw sztucznych oraz substancji płynnych,
      d) obiektach niezwiązanych trwale z gruntem lub konstrukcyjnie przeznaczonych do przemieszczania, tj. namiotach, pawilonach, tunelach foliowych, lekkich konstrukcjach, kontenerach, barakowozach, garażach blaszanych,
      e) mieniu znajdującym się w budynkach w takcie budowy,
      f) ruchomościach domowych znajdujących się na zewnątrz (wyłączenie to nie ma zastosowania do ruchomości wskazanych w § 2 ust. 36, o ile mienie zostało ubezpieczone w wariancie Komfortowym),
      g) mieniu służącym wyłącznie do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, np. handlowej, produkcyjnej, usługowej (wyłączenie to nie ma zastosowania w odniesieniu do ruchomości domowych stanowiących wyposażenie pokoi wykorzystywanych do prowadzenia usług agroturystycznych w gospodarstwie rolnym),
      h) trofeach myśliwskich, ulach i urządzeniach służących do chowu/hodowli ryb,
      i) drobiu – w produkcji fermowej oraz w wylęgarniach drobiu,
      j) sianie lub słomie przechowanej poza budynkami, budowlami lub wiatami,
      k) rękopisach, dokumentach (za wyjątkiem dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, legitymacji szkolnej/studenckiej/emeryta/rencisty),
      l) pojazdach podlegających rejestracji stosownie do przepisów prawa o ruchu drogowym, (w tym pojazdach typu quad, motocyklach i motorowerach), a także samojezdnych maszynach rolniczych, jak również w urządzeniach latających oraz pływających, o ile nie zostały one wymienione odpowiednio w § 2 ust. 60 oraz ust. 61,
      m) zwierzętach domowych utrzymywanych w celach hodowlanych lub handlowych,
      n) ruchomościach domowych, które znajdują się w budynkach gospodarczych oraz w garażu lub w pomieszczeniach przynależnych (piwnica, strych) stanowiących jedną bryłę z budynkiem mieszkalnym, takich jak:
         i) wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych, biżuteria, zegarki oraz ruchomości domowe specjalne (§ 2 ust. 35),

ii) gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe, odzież futrzana i skórzana, sprzęt RTV, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy i telefoniczny oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępowe do Internetu, telewizji lub telefonii, a także przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej.

o) ruchomościach domowych, które znajdują się w miejscu zamieszkania dziecka będącego uczniem lub studentem, takich jak: wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych oraz ruchomości domowe specjalne (§2 ust. 35), gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe.

4. W ubezpieczeniu **mienia w wariancie Komfortowym** WARTA nie odpowiada dodatkowo za:
   1) kradzież zwykłą oraz kradzież z włamaniem – z wyjątkiem mienia wskazanego § 3 ust. 11, o ile wykupiono dodatkowe ubezpieczenie,
   2) uszkodzenie rur, elementów instalacji lub urządzeń wskutek mrozu, jeżeli wynika ono z braku zapewnienia ogrzewania lub zabezpieczenia przed mrozem, nieusunięcia wody lub innej cieczy, niezamknięcia zaworów przy braku możliwości zapewnienia ogrzewania, bądź z braku regularnej kontroli stanu urządzeń, instalacji i zbiorników,
   3) zapadanie się ziemi na skutek zawalenia się pustych przestrzeni (wypełnionych substancją inną niż gazową) w gruncie, powstałych w wyniku działalności człowieka,
   4) niewłaściwą pielęgnację, choroby, działania osób, zwierząt lub szkodników – w przypadku roślin wszelkiego rodzaju,
   5) wyłudzenie gotówki dokonane w związku z umową cywilnoprawną, transakcjami handlowymi, zakupem lub wymianą dóbr bądź usług, a także kwot pieniężnych przekazanych przelewem lub inną transakcją,
   6) śmierć lub koszty leczenia zwierząt domowych wynikające z choroby lub przyczyn naturalnych oraz powstałe wskutek zdarzenia, które nie spowodowało szkody w innym ubezpieczonym mieniu (wyłączenie to nie dotyczy kosztów leczenia psa lub kota o którym mowa w § 5 ust. 5),
   7) straty wody – z zastrzeżeniem, iż zakres ochrony obejmuje wyciek wody, o którym mowa w § 5 ust. 6. Ochroną nie jest objęty wyciek powstały w wyniku nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach wodnych,
   8) utratę przedmiotu ubezpieczenia na skutek jego zgubienia, sprzedaży, darowizny, zamiany, defraudacji lub ucieczki zwierząt domowych,
   9) działanie osób, polegające na rozbiciu, upuszczeniu, zsunięciu, wytrąceniu, wyślizgnięciu, wypadnięciu, zgnieceniu, przyciśnięciu, nadepnięciu, uderzeniu, przewróceniu lub zamoczeniu ruchomości domowych skutkujące ich zniszczenie lub uszkodzenie, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 4 pkt. 9 pkt, nie dotyczy:
   1) przedmiotów objętych ubezpieczeniem od stłuczenia (§2 ust. 46) oraz kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych,
   2) zalania wodą:
      a) na skutek zbicia akwarium, uszkodzenia łóżka wodnego,
      b) na skutek nieumyślnego pozostawienia niezakręconych kurków i zaworów w urządzeniach wodnokanalizacyjnych,
      c) na skutek uszkodzenia, rozszczelnienia, a także zdemontowania instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczej lub klimatyzacyjnej.
   3) spowodowania pożaru, wybuchu, przepięcia,
   4) uderzenia pojazdu mechanicznego,
   5) spowodowania upadku drzew lub masztów, pod warunkiem, że wycinka drzew odbywała się po uzyskaniu wymaganych pozwoleń,
   6) upadku statku powietrznego lub przewożonego przez niego ładunku lub paliwa na ubezpieczony przedmiot,
   7) prowadzenia akcji ratowniczej,
   8) dewastacji.

Ustalenie wysokości szkody w mieniu
§ 8

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 5, wysokość szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia ustala się według cen obowiązujących na lokalnym rynku w dniu wystąpienia szkody, zgodnie z poniższymi zasadami:
   1) **budynki ubezpieczone w wariancie Obowiązkowym** – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
   2) **budynki ubezpieczone w wariancie Rozszerzonym lub Komfortowym**, z wyłączeniem instalacji, urządzeń technicznych, stałych elementów:
      a) koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy:
      b) koszt odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego budynku z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe. Za koszt odbudowy przyjmuje się koszt wykonania robót budowlanych z uwzględnieniem nakładów na opracowanie dokumentacji projektowej i nadzoru nad budową. Koszty te wyliczone muszą być zgodnie z obowiązującymi zasadami kalkulacji ustalania cen dla robót budowlanych z uwzględnieniem cen rynkowych usług i materiałów obowiązujących na danym terenie,

      Koszty materiałów, o których mowa powyżej, pomniejsza się o stopień technicznego zużycia technicznego obliczonego na podstawie norm stosowanych przez WARTĘ udostępnionych na stronie www.warta.pl. Stopnia technicznego zużycia nie uwzględnia się, jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia:
      – wiek budynku mieszkalnego nie przekraczał 50 lat, albo
      – zużycie techniczne budynku gospodarczego nie przekraczało 10%.

      W razie przeprowadzenia remontu w budynkach starszych niż 50 lat lub w budynkach gospodarczych o stopniu zużycia wyższym niż 10% – stopień technicznego zużycia pomniejsza się stosownie do okresu eksploatacji danych elementów po remoncie.

      WARTA nie uwzględnia stopnia zużycia budynku przy szkodach drobnych, których wartość nie przekracza równowartości w złotych 100 euro, ustalanej przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu ustalania odszkodowania.
   3) **instalacje**, **urządzenia techniczne**, **stałe elementy**:
      a) koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
      b) koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu
   4) **budowle**, **silosy**, **wiaty**, **urządzenia i wyposażenie rolne**:
      a) koszt naprawy
      b) albo w przypadku braku możliwości naprawy:

      koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu.

      W przypadku gdy zniszczone przedmioty w chwili wystąpienia szkody są **starsze niż 5 lat,** koszty nabycia lub koszty wytworzenia, o których mowa powyżej, pomniejsza się o stopień technicznego zużycia obliczonego na podstawie norm stosowanych przez WARTĘ udostępnionych na stronie www.warta.pl.
   5) **ruchomości domowe**:
      a) biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju,
      b) gotówka – wartość nominalna,
      c) karty płatnicze – koszt uzyskania nowej karty,
      d) monety złote i srebrne – wartość kruszcu lub złomu. W przypadku gdy monety stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości kruszcu/złomu, za wysokość szkody przyjmuje się wartość nominalną monet,
      e) papiery wartościowe – wartość nominalna z uwzględnieniem należnego oprocentowania, ustalona na dzień powstania szkody,
      f) dokumenty – koszt wykonania duplikatów lub nowych dokumentów,
      g) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, antyki – na podstawie kosztów naprawy, renowacji lub wyceny rzeczoznawców przedstawionej przez Ubezpieczonego lub faktur potwierdzających ich nabycie w domach aukcyjnych, galeriach sztuki, antykwariatach. W przypadku braku wyceny lub faktur WARTA odpowiada zgodnie z postanowieniami lit. n,
      h) klucze do budynku – koszt wymiany zamków, obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż,
      i) urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem lub do automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram – koszt wymiany zamków obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż łącznie z kosztem przeprogramowania centrali,
      j) kluczyki do samochodu – koszt dorobienia nowego kompletu kluczyków,
      k) bilety komunikacji publicznej – cena zakupu biletu,
      l) zwierzęta domowe:
         i) w przypadku nieszczęśliwego wypadku psa lub kota – zwrot kosztów leczenia, udokumentowanych rachunkami, a w przypadku śmierci zwierzęcia – zwrot kosztów nabycia na lokalnym rynku psa lub kota tej samej rasy i o porównywalnych cechach. Jeżeli ustalenie kosztu nabycia takiego zwierzęcia nie jest możliwe, odszkodowanie z tego tytułu nie może przekroczyć 500 zł. Zwrot kosztów, o których mowa powyżej, przysługuje w ramach limitu określonego w § 4 ust. 7 pkt 1,
         ii) w przypadku kradzieży z włamaniem lub śmierci zwierzęcia wskutek zdarzeń losowych – koszty nabycia na lokalnym rynku zwierzęcia tej samej rasy i o porównywalnych cechach. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu nabycia takiego zwierzęcia, koszt ten nie może przekroczyć 500 zł.
         iii) w przypadku pozostałych zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia – koszty leczenia na podstawie rachunku,
      m) rośliny doniczkowe – koszt nabycia nowej rośliny tego samego gatunku i odmiany, tej samej lub podobnej wielkości albo w przypadku braku takiej możliwości – koszt sadzonek do wysokości 0,5 m lub nasion roślin tego samego lub podobnego gatunku i odmiany,
      n) pozostałe ruchomości domowe – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie.
   6) **wyciek wody** – udokumentowana fakturowo różnica pomiędzy średnią wartością obliczoną na podstawie faktur z ostatniego porównywalnego okresu rozliczeniowego przed wystąpieniem szkody a wartością wykazaną za okres, w którym wystąpiła awaria instalacji wodnej lub grzewczej
   7) **zwierzęta gospodarskie** – koszt nabycia nowego zwierzęcia, z tym że dla:
      a) zwierząt przeznaczonych na opas lub do tuczu – uwzględnia się wagę zwierzęcia oraz średnią cenę skupu,
      b) zarodowych zwierząt gospodarskich – bierze się pod uwagę prowadzoną dokumentację hodowlaną,
      c) pozostałych zwierząt – uwzględnia się ten sam typ, rasę, wiek oraz wagę zwierzęcia.
2. Koszt naprawy ustalany jest na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ z uwzględnieniem cen obowiązujących na lokalnym rynku,
3. Koszt naprawy może być również ustalony na podstawie rachunków lub faktur (wraz z kosztorysem) przedłożonych WARCIE przez Ubezpieczonego. Rachunki lub faktury za koszty naprawy powinny odpowiadać zakresowi napraw przyjętych przez WARTĘ w protokole szkody i podlegają weryfikacji przez WARTĘ.
4. Przy ustalaniu kosztów naprawy nie uwzględnia się strat wynikających z braku części zamiennych lub innych materiałów, niezbędnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, jeżeli naprawy można dokonać przy użyciu innych części lub materiałów dostępnych na rynku.
5. Wysokość szkody ustalona wg kosztów naprawy nie może przekroczyć wysokości sumy ubezpieczenia oraz kosztu odbudowy, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki, wyliczonego z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1.

Ustalenie odszkodowania
§ 9

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ, a także na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów potwierdzających wysokość i zasadność wydatków poniesionych celem usunięcia szkody, z tym że WARTA zastrzega sobie prawo ich weryfikacji oraz zasięgania opinii rzeczoznawców.
2. Odszkodowanie ustala się w złotych w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody wyliczonej wg zasad ustalonych w § 8. Przeliczenie na złote poniesionych lub wycenionych w walutach obcych kosztów następuje według kursu średniego walut obcych ustalonego przez NBP w dniu powstania szkody.
3. Termin każdej czynności likwidacyjnej wymagającej dokonania ustaleń na miejscu szkody WARTA jest zobowiązana uzgodnić z Ubezpieczonym lub poszkodowanym.
4. Wysokość odszkodowania uwzględnia uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 5 ust. 7–9.
5. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:
   1) wartości zabytkowej, kolekcjonerskiej, historycznej, muzealnej z wyjątkiem dzieł sztuki, zbiorów kolekcjonerskich i antyków,
   2) wartości amatorskiej, naukowej, intelektualnej lub osobistych upodobań,
   3) innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
   4) podatku VAT, w przypadku gdy Ubezpieczony jest uprawniony do odliczenia,
   5) wartości zysku wykonawcy, kosztów rusztowań oraz utylizacji odpadów, jeśli nie zostały udokumentowane rachunkiem lub fakturą,
   6) kosztów osuszania wraz z ozonowaniem organizowanych przez Ubezpieczonego, jeżeli ich zasadność i wysokość nie zostały potwierdzone przez WARTĘ przed realizacją usługi i nie zostały udokumentowane rachunkiem lub fakturą,
   7) kosztów związanych z koniecznością realizacji postanowień przepisów prawa dotyczącego konstrukcji i eksploatacji budynku, budowli, silosów, wiat, które Ubezpieczony jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa.
6. Jeżeli warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia było zabezpieczenie przedmiotu ubezpieczenia poprzez zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych, a zabezpieczenie w czasie powstania szkody było niesprawne lub nie zadziałało lub zostało wcześniej zdemontowane z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania, o ile brak zabezpieczeń mógł mieć wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.
7. Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 37.

UBEZPIECZENIA DODATKOWE

Ubezpieczenie Assistance

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 10

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem mogą być objęte **usługi Assistance**.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego co najmniej w wariancie Obowiązkowym.
3. Przedmiotem ubezpieczenia są świadczone przez WARTĘ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi Assistance na rzecz:
   1) Ubezpieczonego oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
   2) pracowników ubezpieczonych w zakresie NNW (wskazanych w dokumencie ubezpieczenia), w zakresie pomocy medycznej.
4. Usługi Assistance świadczone są za pośrednictwem COK i obejmują zorganizowanie albo zorganizowanie i pokrycie kosztów usług wskazanych w poniższej tabeli:

Rodzaj usługi	Opis usługi w ramach ubezpieczenia Assistance	Limit na usługę
Interwencja specjalisty	Usługa obejmuje zorganizowanie i pokrycie kosztu dojazdu niżej wymienionych specjalistów oraz koszty robocizny i niezbędnych do realizacji usługi materiałów, w przypadku wystąpienia zdarzenia wymagającego podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do uniemożliwienia powstania lub powiększenia się szkody. Usługa realizowana jest pod adresem wskazanym w dokumencie ubezpieczenia: 1) **hydraulik, technik urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych** – w przypadku uszkodzenia instalacji wodno-kanalizacyjnej lub innego zdarzenia mogącego skutkować zalaniem mienia lub awarii urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych, 2) **szklarz** – w przypadku stłuczenia szyb w oknach lub drzwiach zewnętrznych, 3) **ślusarz**: – w przypadku konieczności **wymiany zamków lub wkładek** w drzwiach wejściowych na skutek kradzieży kluczy lub uszkodzenia zamków w wyniku włamania lub włamania niepowodującego uszkodzenia zamków, potwierdzonych zgłoszeniem na Policję, – w przypadku konieczności **otwarcia drzwi** wejściowych na skutek zagubienia kluczy, zatrzaśnięcia drzwi lub awarii zamka. Usługa otwarcia drzwi nie obejmuje kosztów wymiany zamków lub wkładek. 4) **elektryk** – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej, 5) **dekarz** – w przypadku zabezpieczenia dachu w razie jego uszkodzenia, 6) **stolarz lub inny specjalista od stolarki aluminiowej lub PCV** – jeżeli wskutek kradzieży z włamaniem uszkodzeniu uległa zewnętrzna stolarka drzwiowa lub okienna, 7) **specjalista od alarmu** – w celu wyłączenia syren dźwiękowych lub świetlnych systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia, jeśli Ubezpieczony nie jest w stanie samodzielnie ich wyłączyć.	2 000 zł (w tym koszty materiałów 500 zł) (5 usług) niezbędne materiały to: szyby, zawiasy, kleje, śruby, pianki montażowe, silikony, wężyki przyłączeniowe, uszczelki, kolanka i rury PCV, taśmy uszczelniające, pianki poliuretanowe, masy/kity dekarskie, folie paroizolacyjne, zamki lub wkładki do zamków
Naprawa sprzętu AGD/RTV/PC	Usługa obejmuje zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu i robocizny serwisanta w celu naprawy sprzętu AGD/RTV/PC wykorzystywanego wyłącznie do użytku domowego, który **uległ awarii** oraz koszty części zamiennych. Sprzęt RTV, AGD lub PC to wyłącznie: 1) odbiorniki telewizyjne, zestawy kina domowego, odtwarzacze i nagrywarki, rzutniki multimedialne, zasilane wyłącznie z sieci elektrycznej, których zasilanie z baterii lub akumulatora nie jest możliwe, 2) kuchnie gazowe i elektryczne, płyty grzewcze, piekarniki, okapy, kuchnie mikrofalowe, pralki, pralko–suszarki i elektryczne suszarki ubraniowe, chłodziarki, chłodziarko zamrażarki, zamrażarki, zmywarki, ciśnieniowe ekspresy do kawy (z wyłączeniem kapsułkowych), 3) komputer stacjonarny wraz z monitorem, laptop, tablet, urządzenia peryferyjne (takie jak: drukarki i skanery). Sprzęt nie może być starszy **niż 8 lat** licząc od daty jego zakupu przez Ubezpieczonego jako fabrycznie nowy i musi znajdować się w miejscu ubezpieczenia. W przypadku braku możliwości naprawy sprzętu w miejscu ubezpieczenia, WARTA zorganizuje transport i pokryje koszty naprawy sprzętu w serwisie. Ubezpieczony zobowiązany jest udokumentować datę nabycia sprzętu poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu. W przypadku braku dowodu zakupu, wiek określa się na podstawie tabliczki znamionowej i prawdopodobnego roku wyprodukowania sprzętu.	2 000 zł (w tym koszty części zamiennych 500 zł) (2 usługi)
organizacja przeglądu instalacji	Usługa obejmuje zorganizowanie przeglądu instalacji gazowej lub elektrycznej lub kontroli przewodów kominowych zamontowanych w miejscu ubezpieczenia, w zakresie określonym przepisami prawa. Świadczenie organizowane jest do 5 dni roboczych od daty zgłoszenia, chyba, że uzgodniono z Ubezpieczonym inny termin realizacji usługi. Usługa nie obejmuje pokrycia kosztów dojazdu, przeglądu i części zamiennych.	Usługa nie obejmuje pokrycia kosztów dojazdu, przeglądu i części zamiennych
dodatkowa pomoc w przypadku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku	Usługa obejmuje niżej wymienioną pomoc, w sytuacji gdy Ubezpieczony lub osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym **nagle zachoruje** lub **ulegnie nieszczęśliwemu wypadkowi**, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej: 1) **konsultacja lekarza rodzinnego** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu Ubezpieczonego (o ile stan zdrowia nie wymaga interwencji pogotowia ratunkowego) lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w placówce medycznej wskazanej przez COK lub teleporady. Świadczenie realizowane jest jednorazowo w ramach jednego zdarzenia, 2) **transport medyczny** – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu Ubezpieczonego (o ile stan zdrowia nie wymaga interwencji pogotowia ratunkowego) do placówki medycznej wskazanej przez lekarza COK oraz transport powrotny lub transport pomiędzy placówkami medycznymi środkiem transportu dostosowanym do stanu zdrowia Ubezpieczonego. COK organizuje świadczenie na pisemne zalecenie lekarza prowadzącego, po konsultacji z lekarzem COK lub gdy Ubezpieczony skierowany jest na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej, 3) **dostawa leków i innych środków** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych do miejsca ubezpieczenia, w sytuacji, gdy Ubezpieczony wymaga leżenia. Koszty zakupu ww. produktów pokrywa Ubezpieczony, 4) **opieka pielęgniarska** – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej w miejscu ubezpieczenia po zakończeniu hospitalizacji, trwającej przez okres dłuższy niż 5 dni, w związku ze stwierdzoną przez lekarza COK medycznie uzasadnioną koniecznością pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego, 5) **konsultacja psychologa** – zorganizowanie wizyty i pokrycie honorarium psychologa w przypadku gdy Ubezpieczony jest hospitalizowany przez okres co najmniej 14 dni kalendarzowych lub w przypadku zgonu osoby pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym. Świadczenie realizowane jest jednorazowo w ramach jednego zdarzenia, 6) **opieka nad zwierzętami** – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki nad psem lub kotem do 5 dni w miejscu ubezpieczenia, w sytuacji gdy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego nie ma żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad zwierzętami oraz gdy Ubezpieczony jest hospitalizowany przez okres dłuższy niż 24 godziny. Wymagane jest zaświadczenie o szczepieniach profilaktycznych. Opieka nad zwierzętami polega na karmieniu, wyprowadzaniu na spacer nie częściej niż 3 razy dziennie oraz utrzymaniu higieny. Koszty karmy ponosi Ubezpieczony. Opieka nad zwierzęciem nie obejmuje leczenia weterynaryjnego, 7) **transport zwierząt do osoby wyznaczonej** – zorganizowanie i pokrycie kosztów przewozu psa lub kota do osoby wyznaczonej do opieki lub do schroniska dla zwierząt, w sytuacji gdy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego nie ma żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad zwierzętami oraz gdy Ubezpieczony jest hospitalizowany przez okres dłuższy niż 24 godziny, po uzyskaniu przez lekarza COK informacji ze szpitala co do przewidywanego czasu hospitalizacji, 8) **korepetycje** – zorganizowanie i pokrycie kosztów maksymalnie 5 godzin indywidualnych lekcji z wybranych przez Ubezpieczonego przedmiotów wchodzących w zakres programu realizowanego w szkole, do której uczęszcza dziecko, które nie mogło uczęszczać na zajęcia lekcyjne nieprzerwanie przez okres co najmniej 14 dni kalendarzowych, co zostało udokumentowane zaświadczeniem lekarskim.	2 000 zł (5 usług)
pomoc medyczna dla ubezpieczonego pracownika w zakresie (NNW)	Usługa obejmuje niżej wymienioną pomoc, w sytuacji gdy Ubezpieczony pracownik objęty ubezpieczeniem NNW **nagle zachorował** lub uległ **nieszczęśliwemu wypadkowi**, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej: 1) **konsultacja lekarza rodzinnego** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu pracownika Ubezpieczonego (o ile stan zdrowia nie wymaga interwencji pogotowia ratunkowego) lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w placówce medycznej wskazanej przez COK lub teleporady. Świadczenie realizowane jest jednorazowo w ramach jednego zdarzenia, 2) **transport medyczny** – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu pracownika Ubezpieczonego (o ile stan zdrowia nie wymaga interwencji pogotowia ratunkowego) do placówki medycznej wskazanej przez lekarza COK oraz transport powrotny lub transport pomiędzy placówkami medycznymi środkiem transportu dostosowanym do stanu zdrowia Ubezpieczonego. COK organizuje świadczenie na pisemne zalecenie lekarza prowadzącego, po konsultacji z lekarzem COK lub gdy Ubezpieczony skierowany jest na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej, 3) **dostawa leków i innych środków** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych do miejsca pobytu pracownika Ubezpieczonego w sytuacji, gdy pracownik wymaga leżenia. Koszty zakupu ww. produktów pokrywa pracownik, 4) **opieka pielęgniarska** – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej w miejscu pobytu pracownika Ubezpieczonego po zakończeniu hospitalizacji, trwającej przez okres dłuższy niż 5 dni, w związku ze stwierdzoną przez lekarza COK medycznie uzasadnioną koniecznością pomocy w miejscu zamieszkania pracownika Ubezpieczonego.	2 000 zł (5 usług)
pomoc po szkodzie w mieniu	Usługa obejmuje niżej wymienioną pomoc po wystąpieniu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia: 1) **powrót ubezpieczonego** – w sytuacji, gdy w chwili zajścia zdarzenia losowego, Ubezpieczony znajduje się poza miejscem ubezpieczenia, a jego obecność w miejscu szkody jest niezbędna, WARTA zorganizuje i pokryje koszty dojazdu Ubezpieczającego z miejsca przebywania na terenie Polski do miejsca szkody. O wyborze środka transportu decyduje Centrum Obsługi Klienta (COK) 2) **dozór mienia** – jeżeli występuje konieczność zabezpieczenia ubezpieczonego mienia przed powiększeniem się szkody na skutek zagrożenia kradzieżą lub kradzieżą z włamaniem, WARTA zapewnia zorganizowanie i pokrycie kosztów dozoru mienia, 3) **transport mienia** – jeżeli występuje konieczność zabezpieczenia ocalałego mienia, znajdującego się w ubezpieczonym budynku, WARTA zorganizuje i pokryje koszty przewozu (samochodem o ładowności do 3,5 tony) do miejsca składowania wskazanego przez Ubezpieczonego, na terenie Rzeczpospolitej Polskiej, w promieniu do 100 km od miejsca ubezpieczenia i z powrotem do miejsca ubezpieczenia – jeśli ubezpieczony budynek mieszkalny znajdzie się w stanie umożliwiającym ponowne jego zamieszkanie, 4) **przechowanie mienia** – jeżeli ocalałe mienie, zostało przewiezione do miejsca składowania, WARTA, na podstawie faktury przedstawionej przez Ubezpieczonego, zapewnia pokrycie kosztów przechowania mienia, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.	2 000 zł (5 usług)
usunięcie gniazda os i szerszeni	Usługa obejmuje zorganizowanie i pokrycie kosztu dojazdu specjalisty oraz koszty robocizny i niezbędnych do realizacji usługi materiałów w przypadku konieczności usunięcia gniazda os lub szerszeni znajdującego się bezpośrednio na ubezpieczonym budynku mieszkalnym.	2 000 zł (1 usługa)
lokal zastępczy	Świadczenie realizowane jest na rzecz Ubezpieczonego, będącego właścicielem budynku mieszkalnego. Usługa obejmuje zorganizowanie i pokrycie kosztów wskazanego przez COK lokalu zastępczego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w postaci: hotelu, hostelu, pensjonatu lub innego lokalu. Usługa lokalu zastępczego przysługuje raz w okresie ubezpieczenia niezależnie od liczby ubezpieczonych budynków mieszkalnych obejmujących to samo miejsce ubezpieczenia, jeżeli w okresie ubezpieczenia wystąpiła szkoda **bezpośrednio w ubezpieczonym budynku mieszkalnym**, a fakt zniszczenia / uszkodzenia budynku mieszkalnego uniemożliwiającego dalsze w nich zamieszkiwanie został potwierdzony przez przedstawiciela WARTY. Czas trwania zakwaterowania zastępczego musi zostać potwierdzony przez przedstawiciela WARTY.	20 000 zł (1 usługa)

Wyłączenia odpowiedzialności
§ 11

1. Niezależnie od limitów i zakresu świadczeń Assistance określonych w § 10, WARTA:
   1) nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego bez uprzedniego powiadomienia i uzgodnienia z COK, nawet w sytuacji kiedy koszty te mieszczą się w granicach limitów odpowiedzialności. W przypadku braku możliwości kontaktu z przyczyn leżących po stronie WARTY lub wynikających z działania sił wyższych takich jak: trzęsienie ziemi, powódź, silny wiatr, pożar, WARTA uwzględni poniesione przez Ubezpieczonego, uzasadnione i udokumentowane koszty, do takiej wysokości jakby sama organizowała usługi Assistance,
   2) nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń assistance, jeśli są one spowodowane działaniem siły wyższej takiej jak: strajki, niepokoje społeczne, zamieszki, akty terrorystyczne, sabotaż, działania wojenne, stan wyjątkowy, skutki promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych,
   3) nie odpowiada za szkody polegające na utraconych korzyściach, które zaistniały w związku ze świadczonymi usługami Assistance,
   4) nie ponosi kosztów poszukiwania i usunięcia awarii instalacji o których mowa w § 5 ust. 1,
   5) nie organizuje i nie ponosi kosztów prac remontowych,
   6) nie zwraca kosztów wynajmu miejsca parkingowego poniesionych przez Ubezpieczonego.
2. Poza wyłączeniami określonymi w § 36, z usług Assistance wyłączone są świadczenia związane z:
   1) kolejną (drugą) interwencją danego specjalisty, jeśli dotyczy konieczności udzielenia pomocy w tym samym przedmiocie i zakresie jak poprzednia usługa, a Ubezpieczony nie dokonał stosownych napraw,
   2) uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub właściwe służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
   3) usiłowaniem lub popełnieniem samobójstwa lub samookaleczenia przez Ubezpieczonego,
   4) konserwacją ruchomości domowych lub stałych elementów,
   5) naprawą wad, za które odpowiedzialność ponosi producent,
   6) pokryciem kosztów zakupu leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych,
   7) chorobami przewlekłymi lub psychicznymi oraz ich zaostrzeniami,
   8) usługami elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy,
   9) organizacją przeglądu instalacji fotowoltaicznej lub pomp ciepła,
   10) transportem lub przechowaniem mienia w przypadku zwierząt gospodarskich i ziemiopłodów.
3. W ramach usługi naprawa sprzętu, WARTA nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług dla sprzętu objętego gwarancją producenta, a także związanych z:
   1) uszkodzeniem wynikłym z niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania, przechowywania czy konserwacji sprzętu,
   2) stosowaniem sprzętu niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa,
   3) uszkodzeniami i wadami wynikłymi wskutek niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją instalacji, napraw, przeróbek, dostrojeń lub zmian konstrukcyjnych,
   4) brakiem możliwości naprawy sprzętu RTV, AGD lub PC w przypadku niedostępności nowych części zamiennych niezbędnych do naprawy tego sprzętu,

   oraz nie odpowiada za
   5) utratę danych w wyniku awarii lub naprawy sprzętu PC na nośniku danych,
   6) uszkodzenia sprzętu i wywołane nimi wady,
   7) naturalne zużycie sprzętu, a także części lub materiałów eksploatacyjnych, takich jak bateria, toner, czytnik lasera.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego
§ 12

1. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego – jest ubezpieczeniem obowiązkowym w rozumieniu ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
2. Zakres ubezpieczenia, wyłączenia oraz ograniczenia odpowiedzialności określa ww. ustawa.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 13

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniową może obejmować ubezpieczenie odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym (OC).
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego co najmniej w wariancie Obowiązkowym.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna osób objętych ubezpieczeniem, jeżeli w związku z czynnościami w życiu prywatnym są one zobowiązane, w myśl przepisów prawa, do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej w następstwie czynu niedozwolonego. **Czynności życia prywatnego** to działania lub zaniechania w sferze życia prywatnego niezwiązane z aktywnością zawodową, tj. pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, prowadzoną działalnością gospodarczą, pełnieniem wszelkiego rodzaju funkcji (w tym honorowych) we wszelkiego rodzaju związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych, pracą w charakterze wolontariusza, a także odbywanymi praktykami zawodowymi lub stażem zawodowym (praktyczną nauką zawodu).
4. Ubezpieczeniem objęte są poniższe osoby:
   1) Ubezpieczony,
   2) osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
   3) pomoc domowa wykonująca prace w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego.
5. WARTA przyjmuje odpowiedzialność, w przypadku gdy szkoda została wyrządzona poszkodowanemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą (z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady), o ile zdarzenie powodujące szkodę powstało w okresie ubezpieczenia.
6. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody:
   1) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem budynków, budowli, silosów lub wiat w miejscu ubezpieczenia,
   2) powstałe podczas sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi,
   3) wynikające z uprawiania sportów amatorskich oraz użytkowania sprzętu pływającego, o którym mowa w § 2 ust. 61 lub urządzeń latających wskazanych w § 2 ust. 60,
   4) powstałe w związku z posiadaniem zwierząt domowych,
   5) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem mechanicznych lub elektrycznych: rowerów, hulajnóg, skymaster, segway, segway shoes, wózków inwalidzkich,
   6) powstałe podczas prowadzenia budowy budynku,
   7) powstałe w związku z użytkowaniem pomieszczeń podczas wyjazdów turystycznych lub służbowych,
   8) wyrządzone w mieniu należącym do najemcy/dzierżawcy,
   9) powstałe podczas wykonywania innych czynności w życiu prywatnym.
7. Zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym osób fizycznych obejmuje również szkody osobowe lub rzeczowe:
   1) powstałe w związku z prowadzeniem usług agroturystycznych w gospodarstwie rolnym przez osoby fizyczne (nieprowadzące działalności gospodarczej) – polegających na wynajmowaniu pokoi znajdujących się w budynku mieszkalnym, wynajmowaniu miejsc pod ustawienie namiotów lub przyczep turystycznych, sprzedaży posiłków domowych, a także świadczeniu innych usług rekreacyjnych związanych z pobytem turystów, np. nauce jazdy konnej, turystyce konnej (przewożeniu osób bryczkami lub saniami), wypożyczaniu rowerów lub urządzeń pływających oraz udostępnianiu placów zabaw (**OC usług agroturystycznych**),
   2) powstałe w związku z posiadaniem i używaniem koni w celach rekreacyjnych przez Ubezpieczonego (**OC konia**),
   3) powstałe w nieruchomości oraz mieniu ruchomym stanowiącym wyposażenie nieruchomości, z której Ubezpieczony (jako najemca) korzystał na podstawie umowy najmu lub użyczenia zawartej w formie pisemnej (**OC najemcy**),
   4) spowodowane przez dzieci, które w chwili wyrządzenia szkody nie ukończyły 13 lat, bez ustalania winy w nadzorze opiekuna niezależnie, kto sprawuje nad nim opiekę **(OC dziecko)**,
   5) powstałe w związku z posiadaniem i używaniem urządzeń latających – takich jak bezzałogowe statki powietrzne używany do celów rekreacyjnych lub hobbystycznych – wyłącznie w zasięgu wzroku operatora. Zalicza się tu modele latające, latawce oraz drony **(OC urządzeń latających)**.

Suma gwarancyjna
§ 14

1. Suma gwarancyjna odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wskazana w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód osobowych i rzeczowych, z zastrzeżeniem limitów wskazanych w ust. 3.
2. Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona do jej pierwotnej wartości , po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenie) zgodnie z postanowieniami § 28.
3. Niezależnie od sumy gwarancyjnej określonej w umowie ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do wskazanych poniżej limitów:

OC usług agroturystycznych	limit: 50% sumy gwarancyjnej
OC konia	limit: 50% sumy gwarancyjnej
OC najemcy	limit: 50% sumy gwarancyjnej
OC dziecko	limit: 10% sumy gwarancyjnej nie więcej niż 10.000 zł
OC urządzeń latających	limit: 20% sumy gwarancyjnej nie więcej niż 5.000 zł

Ochrona w zakresie dodatkowych kosztów
§ 15

1. W granicach sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym, WARTA zwraca uzasadnione koszty wskazane poniższych punktach, które zostały poniesione przez Ubezpieczającego.
2. **Koszty akcji ratowniczej** – udokumentowane i uzasadnione wydatki poniesione w związku z ratunkiem dotkniętego szkodą mienia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli podjęte w tym celu środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
3. **Koszty rzeczoznawców** – koszty obejmujące wynagrodzenie biegłych i rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczonego za zgodą WARTY w celu ustalenia rozmiaru i okoliczności szkody.
4. **Koszty postępowania procesowego Ubezpieczonego** – koszty poniesione w postępowaniu sądowym, toczącym się za zgodą i wiedzą WARTY obejmującym obronę sądową:
   1) w sporze cywilnym – przed roszczeniami poszkodowanych,
   2) w postępowaniu karnym – jeżeli w wyniku zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego zostanie przeciwko niemu, jako sprawcy szkody, wszczęte postępowanie.

Wyłączenia odpowiedzialności
§ 16

1. Poza wyłączeniami określonymi w § 36, WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
   1) powstałe w:
      a) środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu oraz w drzewostanie lasów i parków,
      b) wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach i innych nośnikach danych, planach, zbiorach archiwalnych,
      c) zbiorach kolekcjonerskich, dziełach sztuki i w biżuterii,
   2) związku z:
      a) posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem, wsiadaniem i wysiadaniem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych,
      b) posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem urządzeń pływających, innych niż wskazane w § 2 ust. 62 oraz statków powietrznych, z wyłączeniem urządzeń latających wskazanych w § 2 ust. 61,
      c) wyczynowym uprawianiem sportów, a także uprawianiem sportów ekstremalnych,
      d) posiadaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
      e) posiadaniem lub używaniem broni bez stosownych pozwoleń.
2. WARTA nie ponosi także odpowiedzialności za szkody spowodowane:
   1) przez Ubezpieczonego osobom pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, pomocy domowej w trakcie wykonywania przez nią czynności pomocniczych w gospodarstwie domowym lub pracownikom pracującym w gospodarstwie rolnym, jak również za szkody wyrządzone przez osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, pomoc domową lub pracowników Ubezpieczonemu albo sobie nawzajem,
   2) działaniem siły wyższej,
   3) długotrwałym działaniem wstrząsów, hałasu, zagrzybienia, wilgoci,
   4) bezpośrednio lub pośrednio w wyniku emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
   5) wycinką drzew dokonywaną przez Ubezpieczonego, osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, pomoc domową bez stosownych zezwoleń i uprawnień,
   6) przez zwierzęta hodowlane i zwierzęta inne niż domowe, określone w § 2 ust. 75,
   7) przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu,

   a także:
   8) wynikające z przeniesienia jakichkolwiek chorób przez człowieka lub przez zwierzęta,
   9) powstałe w związku z posiadaniem pustostanów tj. budynków, które są opuszczone, pozostawione bez opieki i fizycznego nadzoru lub przeznaczone do rozbiórki,
   10) wyrządzone wskutek spowodowania utrudnienia ruchu lotniczego lub kolizji ze statkiem powietrznym.
3. WARTA nie zwraca kosztów nałożenia grzywien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym.
4. W zakresie ochrony z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych, WARTA nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
   1) spowodowane spożyciem żywności, przy której wytwarzaniu, przetwarzaniu lub podawaniu brała udział osoba nieposiadająca aktualnych wymaganych przepisami badań lekarskich
   2) spożyciem nieprzetworzonych produktów leśnych lub zwierzyny łownej oraz produktów żywnościowych, których okres przydatności do spożycia minął,
   3) powstałe w związku z organizacją imprez dla turystów, w przypadku gdy liczba uczestników imprezy przekracza liczbę miejsc noclegowych udostępnionych dla turystów na terenie gospodarstwa rolnego Ubezpieczonego,
   4) powstałe w związku z uczestnictwem turystów w pracach polowych, leśnych lub obrządku zwierząt przy użyciu maszyn rolniczych lub mechanicznego sprzętu rolniczego,
   5) spowodowane przerwą w dostarczaniu energii elektrycznej lub innych mediów,
   6) spowodowane przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu,
   7) spowodowane nieprzestrzeganiem przez turystę regulaminów lub instrukcji określających zasady wypożyczania i korzystania ze sprzętu pływającego.
   8) powstałe w mieniu należącym do turystów:
      a) w pojazdach, przyczepach turystycznych, namiotach oraz ich wyposażeniu albo rzeczy w nich pozostawionych

b) w wyrobach ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych i biżuterii,
c) w gotówce, kartach płatniczych, papierach wartościowych, monetach złotych lub srebrnych, dokumentach, rękopisach, nośnikach danych działach sztuki, zbiorach kolekcjonerskich, trofeach myśliwskich.

5. W zakresie ochrony z tytułu posiadania i używania koni w celach rekreacyjnych, WARTA nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
   1) powstałe w następstwie używania koni w celach innych niż rekreacyjne, w szczególności w jakimkolwiek celu zarobkowym,
   2) powstałe w związku z udziałem koni w wyścigach konnych, a także podczas zawodów lub rywalizacji o charakterze sportowym,
   3) wyrządzone osobom, które za wiedzą i zgodą właściciela konia używają albo sprawują opiekę lub kontrolę nad danym koniem,
   4) powstałe w czasie, gdy sprawowanie opieki nad koniem zostało na podstawie umowy powierzone podmiotowi, który prowadzi działalność gospodarczą polegającą na zapewnieniu zakwaterowania dla koni,
   5) powstałe podczas polowań.

Ustalenie wysokości odszkodowania
§ 17

1. WARTA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. WARTA zastrzega sobie prawo do weryfikacji zasadności zgłoszonych roszczeń, poprzez dokonanie oględzin oraz weryfikację faktur/rachunków/kosztorysów składanych przez poszkodowanego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i wysokości odszkodowania.
3. Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 37.

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 18

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniowa może obejmować ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków (NNW) Ubezpieczonego, osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub pracowników pracujących w gospodarstwie rolnym Ubezpieczonego.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego co najmie w wariancie Obowiązkowym
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest uszkodzenie ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci Ubezpieczonego wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależnie od woli Ubezpieczonego, mające miejsce na terytorium RP i za granicą, powstałe w okresie ubezpieczenia.
4. Ubezpieczeniem objęte są osoby wskazane w umowie ubezpieczenia (forma imienna), które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 80 lat.

Rodzaje świadczeń
§ 19

1. **Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego** w następstwie nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest w wysokości 100% sumy ubezpieczenia wskazanej w polisie i przysługuje jeśli Ubezpieczony zmarł przed upływem dwóch lat od dnia wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. **Świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku**:
   1) stanowi iloczyn orzeczonego procentu stałego uszczerbku na zdrowiu i sumy ubezpieczenia,
   2) z zastrzeżeniem urazów określonych w poniższej tabeli, gdzie przy określeniu procentu stałego uszczerbku na zdrowiu nie jest brany pod uwagę stopień skomplikowania urazu, procent stałego uszczerbku określają lekarze powołani przez WARTĘ na podstawie Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUiR „WARTA" S.A. dostępnej na stronie internetowej www.warta.pl.

Rodzaj urazu	% stałego uszczerbku na zdrowiu
złamanie nosa	4
złamanie zęba stałego (za każdy ząb)	1
złamanie żebra (za każde żebro)	2
złamanie kończyny górnej (bez palców)	3
złamanie palca (za każdy palec)	1,5
skręcenie/zwichnięcie palców (za każdy palec)	1
złamanie kończyny dolnej (bez palców)	5
zwichnięcie/skręcenie stawu skokowego	2,6
zwichnięcie/skręcenie stawu kolanowego	4
zwichnięcie/ skręcenie kończyny górnej (bez palców)	2

   3) wysokość świadczenia z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe nie może przekroczyć 100% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia,
   4) w przypadku dłuższego leczenia, procent stałego uszczerbku na zdrowiu określa się najpóźniej w 24 miesiącu od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku,
   5) w przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem
3. **Świadczenie z tytułu naprawy lub nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych**:
   1) zwrot kosztów naprawy lub nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych poniesionych na terytorium Polski w związku z nieszczęśliwym wypadkiem następuje w oparciu o dostarczone rachunki oraz pod warunkiem, że naprawa/nabycie zlecone zostały przez lekarza i miały miejsce w okresie do dwóch lat od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku,
   2) świadczenie wypłacane jest do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 3 000 zł,
4. **Świadczenie z tytułu przeszkolenia zawodowego inwalidów**:
   1) koszty przeszkolenia zawodowego zwracane są pod warunkiem, że powstały w następstwie nieszczęśliwego wypadku oraz zostały poniesione na terenie Polski w okresie nie dłuższym niż dwa lata od daty jego zaistnienia,
   2) świadczenie wypłacane jest do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 5 000 zł,
   3) koszty zwracane są Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu, w zależności od tego, kto je poniósł.

Suma ubezpieczenia
§ 20

1. Suma ubezpieczenia jest kwotą wskazaną w dokumencie ubezpieczenia, odnoszącą się do każdego Ubezpieczonego odrębnie, stanowiącą dla WARTY podstawę do obliczenia wartości świadczenia w przypadku wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Odpowiedzialność WARTY z tytułu zajścia każdego ze zdarzeń ubezpieczeniowych ograniczona jest do zapłaty świadczenia w wysokości nie wyższej niż wskazana w polisie suma ubezpieczenia z tytułu zajścia tego zdarzenia.
3. Niezależnie od świadczeń objętych umową ubezpieczenia WARTA zwraca Ubezpieczonemu niezbędne wydatki poniesione na:
   1) przejazdy w Polsce najtańszym środkiem lokomocji do wskazanych przez WARTĘ lekarzy oraz na zleconą przez WARTĘ obserwację kliniczną,
   2) badania lekarskie zlecone przez WARTĘ pod warunkiem, że zostały wykonane w Polsce.

Wyłączenia odpowiedzialności
§ 21

1. Poza wyłączeniami określonymi w § 36, WARTA nie odpowiada za następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe na skutek:
   1) prowadzenia przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
   2) działań wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych, chyba, że miało to wpływ na powstanie szkody,
   3) posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi, sztucznymi ogniami, petardami,
   4) przebywania Ubezpieczonego na obszarach, na których obowiązuje zakaz poruszania się bądź korzystania z nich np. szlaki turystyczne, trasy zjazdowe, akweny wodne,
   5) uczestnictwa w zawodach, treningach, zgrupowaniach oraz obozach sportowych nieobjętych programem szkolnym,
   6) uprawiania sportów ekstremalnych,
   7) wyczynowego uprawiania sportu,
   8) usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa lub samookaleczenia,
   9) w związku z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, zamieszkach, rozruchach, bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej), akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu, sabotażu lub podobnych aktach niepokojów społecznych,
   10) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonywane,
   11) chorób przewlekłych,
   12) chorób zawodowych,
   13) zaburzeń nerwowych lub psychicznych Ubezpieczonego,
   14) zawału serca lub udaru mózgu.

Ustalenie i wypłata świadczenia (odszkodowania)
§ 22

1. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia i jego wysokości następuje na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów, z tym że WARTA ma prawo ich weryfikacji oraz zasięgania opinii specjalistów.
2. Dowodami potwierdzającymi zgłoszone roszczenie, są w szczególności:
   1) pełna dokumentacja medyczna z przebiegu leczenia powypadkowego,
   2) dokumentacja medyczna sprzed wypadku.
3. Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością WARTY Ubezpieczony zmarł przed upływem dwóch lat od dnia wypadku, WARTA wypłaca osobie uprawnionej jednorazowe świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.
4. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał jednorazowe świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłaconej uprzednio kwoty.
5. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu procentu stałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za stały uszczerbek na zdrowiu wypłaca się osobie uprawnionej, a w razie braku takiej osoby zwraca się udokumentowane koszty pogrzebu w granicach tego odszkodowania osobie, która te koszty poniosła.
6. Jeżeli procent stałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, jako procent stałego uszczerbku na zdrowiu przyjmuje się przypuszczalny procent stałego uszczerbku na zdrowiu według oceny lekarzy WARTY.

Ubezpieczenie nagrobka

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 23

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki, umową ubezpieczenia może być objęty nagrobek.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego co najmniej w wariancie Obowiązkowym.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest nagrobek (budowla) przeznaczona do pochówku osób, usytuowana na cmentarzu, składająca się z płyty poziomej umieszczonej na cokole, płyty pionowej, tablicy napisowej, liter, rzeźby nagrobnej lub innych elementów, zamocowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez użycia narzędzi) albo będąca grobowcem z dostępnym wnętrzem.
4. WARTA odpowiada za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Zakres ubezpieczenia obejmuje:
   1) powódź, pożar, silny wiatr, trzęsienie ziemi, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek pojazdu powietrznego,
   2) dewastację,
   3) kradzież z włamaniem.

Suma ubezpieczenia
§ 24

1. Suma ubezpieczenia wskazana w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY.
2. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona do jej pierwotnej wartości, po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenie) zgodnie z postanowieniami § 28.

Wyłączenia odpowiedzialności
§ 25

1. Poza wyłączeniami określonych w § 36, WARTA nie odpowiada za szkody:
   1) nieprzekraczające w dniu ustalenia odszkodowania 100 zł,
   2) powstałe w elementach ozdobnych niezamocowanych na stałe,
   3) polegające na pozostawieniu otworów montażowych, resztek substancji łączących elementy nagrobka z płytami nagrobka,
   4) powstałe wskutek zabrudzenia, opalenia lub wylania wosku.
2. WARTA nie odpowiada za szkody będące następstwem:
   1) zwykłego zużycia,
   2) osuwania się lub zapadania się ziemi,
   3) działalności zarządów cmentarzy, firm pogrzebowych, kamieniarskich.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania
§ 26

1. Wysokość szkody w ubezpieczeniu nagrobka ustala się jako:
   1) koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
   2) koszt odbudowy uszkodzonego/zniszczonego obiektu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe.
2. Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 37.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Zawarcie umowy i okres ubezpieczenia
§ 27

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosko-polisy sporządzonej w formie pisemnej, na podstawie informacji uzyskanych od Ubezpieczającego.
2. Jeśli zawarcie umowy dotyczy kontynuacji obowiązkowych ubezpieczeń rolnych, kolejna umowa zawierana jest zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Taki sposób wznawiania umowy ubezpieczenia może mieć zastosowanie do dobrowolnego rozszerzenia ochrony budynków rolniczych, pod warunkiem uprzedniego wyrażenia na to zgody przez Ubezpieczającego (automatyczna kontynuacja) oraz pod warunkiem, że dany budynek rolniczy może zostać objęty takim rozszerzeniem zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 9.
3. Ubezpieczający ma prawo do rezygnacji z automatycznej kontynuacji do dobrowolnego rozszerzenia ochrony budynków rolniczych, pod warunkiem złożenia drugiej stronie pisemnego oświadczenia o rezygnacji, nie później niż na 1 dzień przed upływem okresu ubezpieczenia bieżącej umowy.
4. W przypadku rezygnacji z automatycznej kontynuacji, bieżąca umowa ulega rozwiązaniu z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia i nie dochodzi do zawarcia umowy w zakresie dodatkowego ryzyka dobrowolnego budynków rolniczych.
5. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość wniosek o ubezpieczenie może być złożony drogą elektroniczną (za pomocą serwisu internetowego) lub w trakcie rozmowy telefonicznej (za pośrednictwem infolinii). W przypadku zawierania umów drogą elektroniczną zawarcie umowy następuje po uprzednim zapoznaniu się z Regulaminem świadczenia usług drogą elektroniczną, który udostępniony jest na stronie www.warty.pl
6. Z zastrzeżeniem ust. 9, WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji pozwalających na ocenę ryzyka lub od wykonania dokumentacji fotograficznej albo od dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia
7. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest opłacić składkę z góry za cały okres ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia przyjęto inny sposób opłacenia składki.
8. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać niezwłocznie WARTĘ o wszelkich zmianach okoliczności podanych we wniosku o ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1. Do okoliczności tych należą w szczególności zmiany:
   1) danych osobowych Ubezpieczonego,
   2) nazwy ulicy (np. w wyniku decyzji administracyjnej),
   3) zabezpieczeń przeciwwłamaniowych,
   4) klasyfikacji palności budynku,
   5) właściciela budynku (np. w wyniku sprzedaży/darowizny).
9. Warunkiem zawarcia ubezpieczenia nagrobków jest załączenie przez Ubezpieczającego dokumentacji fotograficznej przedmiotu ubezpieczenia.
10. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 8 spoczywają odpowiednio na Ubezpieczonym, o ile wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
11. Zawarcie umowy ubezpieczenia WARTA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

Doubezpieczenie
§ 28

1. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia, po opłaceniu dodatkowej składki, możliwe jest zawarcie doubezpieczenia do umowy pierwotnej w przypadku:
   1) konieczności uzupełnienia sumy ubezpieczenia, nagrobków oraz sumy gwarancyjnej odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, w przypadku ich zmniejszenia w wyniku wypłaty odszkodowania,
   2) podwyższenia sumy gwarancyjnej lub sumy ubezpieczenia w przypadku zwiększenia wartości ubezpieczonego przedmiotu,
   3) włączenia do ubezpieczenia nowego przedmiotu ubezpieczenia, dotychczas nieobjętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Ustalona w powyższy sposób (nowa lub podwyższona) suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
3. Doubezpieczenie, o którym mowa powyżej, zawierane jest na odrębnym dokumencie ubezpieczenia, w którym wskazany jest okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności
§ 29

1. O ile nie umówiono się inaczej, umowę zawiera się na okres 12 miesięcy.
2. Okres ubezpieczenia wskazany jest w dokumencie ubezpieczenia.
3. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada w dniu, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia lub po nim, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się w dniu określonym w umowie jako początek okresu ubezpieczenia.
5. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.
6. W przypadku, gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed opłaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.
7. W przypadku opłacania składki w ratach i nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, WARTA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
8. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia i ustania odpowiedzialności WARTY, stosunek ubezpieczenia wygasa.
9. Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje:
   1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia,
   2) z upływem 7 dni od dnia, w którym Ubezpieczający otrzyma wezwanie do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłane po upływie terminu jej płatności, o którym mowa w ust. 7, jeśli w tym wezwaniu ubezpieczający został poinformowany, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania spowoduje, że ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie,
   3) z chwilą poinformowania Ubezpieczonego o wyczerpaniu sum ubezpieczenia, chyba że dokonał on doubezpieczenia, zgodnie z § 28,
   4) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie wszystkich przedmiotów ubezpieczenia,
   5) w przypadkach określonych w ust. 11–15.
10. W ubezpieczeniu NNW umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje w przypadkach określonych w ust. 9 pkt 1, 2, 5, jak również z chwilą śmierci Ubezpieczonego, o ile śmierć ta nie angażuje odpowiedzialności WARTY z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
11. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia:
   1) w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta jest na okres dłuższy niż sześć miesięcy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie,
   2) w przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość przez Ubezpieczającego będącego konsumentem, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.
12. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia zgodnie z ust. 11 pkt 1 oraz umowy zawartej na podstawie zgody na rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej przed upływem terminu odstąpienia, o której mowa w ust. 11 pkt 2, nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
13. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia NNW w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.
14. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę, Przeniesienie tych praw wymaga pisemnej zgody WARTY.
15. Jeżeli prawa z umowy nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
16. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia zostały przeniesione, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy. Pomimo tego przejścia obowiązków, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę
17. W przypadku zbycia przedmiotu ubezpieczenia w postaci budynków rolniczych ubezpieczonych w wariancie obowiązkowym – zastosowanie ma ustawa z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Składka za ubezpieczenie
§ 30

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności WARTY.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej, w tym w zakresie zniżek i zwyżek, ustala się na podstawie Taryfy Stawek, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia w zależności od:
   1) przedmiotu ubezpieczenia,
   2) adresu miejsca ubezpieczenia,
   3) wieku budynków, palności, sposobu wykorzystania budynków
   4) wariantu ubezpieczenia,
   5) wysokości sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej,
   6) wielkości gospodarstwa (ha), rodzaju chowu
   7) charakteru umowy (nowa/wznowiona),
   8) przebiegu ubezpieczenia,
   9) schematu płatności składki ubezpieczeniowej
   10) innych czynników wpływających na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia ubezpieczeniowego, o które WARTA pytała przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
3. W przypadku doubezpieczenia określonego w § 28, składka należna do zapłaty liczona jest za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. Na podstawie analizy dotychczasowego przebiegu ubezpieczeń oraz oceny ryzyka, decyzją upoważnionego Członka Zarządu WARTY mogą być stosowane stawki specjalne.
5. O ile nie umówiono się inaczej, składka lub pierwsza rata składki, jeżeli ustalono w umowie ubezpieczenia taką formę płatności, powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
6. W przypadku płatności składki przelewem bankowym/przekazem pocztowym jako termin zapłacenia składki (raty składki) przyjmuje się datę dokonania wpłaty przez Ubezpieczającego, tj. datę potwierdzenia przez bank polecenia przelewu bądź datę stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
7. Kolejna rata składki powinna być opłacona (polecenie przelewu/nadanie przekazu powinno być dokonane) w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia.

Zwrot składki
§ 31

1. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu bądź osobie przez niego upoważnionej przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się proporcjonalnie do okresu niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku, gdy nastąpiło wyczerpanie sumy ubezpieczenia, w związku z całkowitym wykorzystaniem ochrony ubezpieczeniowej.

Postępowanie w przypadku powstania szkody w ubezpieczonym mieniu
§ 32

1. W razie zaistnienia szkody w dobrowolnym ubezpieczeniu mienia oraz w nagrobku Ubezpieczony obowiązany jest:
   1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
   2) powiadomić właściwy bank o utracie karty płatniczej lub czeków w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku w terminie najpóźniej 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia,
   3) powiadomić niezwłocznie, najpóźniej 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia, miejscowy organ Policji w przypadku kradzieży zwykłej, kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku, dewastacji oraz zgłosić wykaz utraconych (zniszczonych lub uszkodzonych) przedmiotów z podaniem ich ilości, wartości, producenta, itp. informacji,
   4) uzyskać pisemne potwierdzenie lekarza weterynarii w przypadku konieczności leczenia bądź śmierci psa lub kota w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
   5) zabezpieczyć możność dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę,
   6) niezwłocznie zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora) lub za pomocą formularza do zgłaszania szkód na stronie na stronie www.warta.pl, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej, jednak nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody.
   7) w przypadku szkody zalaniowej, jeżeli do usunięcia szkody niezbędne jest przeprowadzenie osuszania, uzgodnić z WARTĄ termin wykonania takiej usługi. W przypadku organizacji usługi przez Ubezpieczonego potwierdzić z WARTĄ zasadność i wysokość kosztów przed realizacją usługi,
   8) złożyć wykaz utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów, z podaniem ich ilości, wartości, roku nabycia, producenta ew. miejsca zakupu oraz inne dokumenty potwierdzające fakt posiadania danego przedmiotu poprzez przedstawienie dowodów zakupu lub gwarancji, instrukcji obsługi, opakowań itp. – w terminie 7 dni od powiadomienia WARTY o powstaniu szkody,
   9) w przypadku utraty lub zniszczenia dzieł sztuki, antyków, zbiorów kolekcjonerskich, monet złotych lub srebrnych przedstawić potwierdzenie faktu ich nabycia lub wycenę rzeczoznawców,
   10) nie dokonywać zmian w przedmiocie ubezpieczenia, do czasu przybycia przedstawiciela WARTY w celu ustalenia okoliczności szkody, nie dłużej jednak niż 7 dni od dnia zawiadomienia WARTY o powstaniu szkody, chyba że dokonanie zmian jest konieczne w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia przed powiększaniem się szkody,
   11) zezwolić WARCIE na dokonanie czynności mających na celu ustalenie przyczyn i rozmiarów szkody.
2. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 6 WARTA może odpowiednio zmniejszyć wysokość odszkodowania, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.
4. Jeżeli niedopełnienie przez Ubezpieczonego obowiązków określonych w ust. 1 pkt 2–5 i 7–11 miało wpływ na powstanie szkody, zwiększenie jej rozmiarów lub ustalenie okoliczności zdarzenia i zakresu szkody, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania.

Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ubezpieczeniem Assistance
§ 33

1. W przypadku wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony Assistance, Ubezpieczony lub inna osoba zobowiązany jest:

1) przed podjęciem działań we własnym zakresie, do skontaktowania się z COK pod numerem telefonu 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
2) zgłosić fakt potrzeby skorzystania z lokalu zastępczego w ciągu 30 dni od daty wystąpienia zdarzenia.

2. Osoba zgłaszająca powinna podać następujące informacje:
1) imię i nazwisko Ubezpieczonego,
2) imię i nazwisko osoby zgłaszającej,
3) adres miejsca ubezpieczenia,
4) nr polisy,
5) krótki opis zdarzenia lub nieszczęśliwego wypadku/nagłego zachorowania i rodzaju koniecznej pomocy,
6) numer telefonu do kontaktu z Ubezpieczonym,
7) inne informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług.

Postępowanie w przypadku powstania szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym
§ 34

1. W przypadku szkody, jak również w razie zajścia zdarzenia, które może spowodować roszczenie wobec Ubezpieczonego ze strony poszkodowanego, Ubezpieczony zobowiązany jest:
1) użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
2) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty otrzymania pisemnego roszczenia poszkodowanego, a w przypadku powstania szkody za granicą – 7 dni od momentu powrotu do kraju i otrzymania pisemnego roszczenia poszkodowanego:
a) zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora) lub za pomocą formularza do zgłaszania szkód na stronie na stronie www.warta.pl,
b) przekazać informacje o okolicznościach i przyczynach szkody, starać się o ustalenie świadków szkody oraz stosować się do zaleceń WARTY,
c) złożyć dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia oraz własne oświadczenie odnośnie swojej odpowiedzialności za szkodę,
d) zawiadomić pisemnie WARTĘ, jeżeli przeciwko niemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność, wszczęto postępowanie karne, administracyjne lub inne, albo jeżeli osoba trzecia wystąpiła z roszczeniem na drogę sądową.
3) na wniosek WARTY, udzielić dodatkowych wyjaśnień i dostarczyć posiadane dowody, potrzebne do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
4) przesłać do WARTY orzeczenie sądu w sprawie związanej ze zdarzeniem, z którego wynika jego odpowiedzialność, w terminie umożliwiającym WARCIE zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.

2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Jeżeli w związku z powstałą szkodą WARTA zaleciła na piśmie podjęcie środków mających na celu zapobieżenie w przyszłości dalszym szkodom, a Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował się do tego zalecenia, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania za następne szkody powstałe z tej samej przyczyny lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody, która objęta jest niniejszym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem WARTY, jeżeli nie wyraziła ona na to uprzednio zgody.

Postępowanie w przypadku powstania szkody z ubezpieczenia NNW
§ 35

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
1) starać się niezwłocznie uzyskać pomoc lekarską,
2) uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie – diagnozę lekarską,
3) zabezpieczyć wszelkie dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem, dla uzasadnienia zgłoszenia roszczeń,
4) niezwłocznie zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu, 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora) lub za pomocą formularza do zgłaszania szkód na stronie na stronie www.warta.pl, nie później niż w ciągu 7 dni od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, jednak nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
5) postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK, w szczególności przekazać do WARTY dokumenty lekarskie związane ze zdarzeniem potwierdzające zasadność roszczeń,
6) na zlecenie WARTY poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez WARTĘ lub obserwacji klinicznej, celem ustalenia stałego uszczerbku na zdrowiu,
7) w przypadku śmierci Ubezpieczonego z tytułu NNW – osoba uprawniona do otrzymania świadczenia jest zobowiązana dostarczyć dodatkowo wyciąg z aktu zgonu oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo ze zmarłym,
8) w przypadku, o którym mowa w § 22 ust. 5 – osoba uprawniona do otrzymania zwrotu kosztów pogrzebu zobowiązana jest przedstawić dokument potwierdzający ich poniesienie.

2. Jeżeli z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczony nie zgłosił szkody w terminie wskazanym w ust. 1, pkt 4, WARTA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
3. W razie niedopełnienia pozostałych obowiązków, o których mowa w ust. 1, WARTA może odmówić wypłaty świadczenia lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, o ile miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia, bądź ustalenie rozmiarów szkody.
4. WARTA może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie WARTY do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez te osoby danych o jej stanie zdrowia, ustaleniu praw osoby do świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia w szczególności do lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po wypadku lub zachorowaniu.
5. WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania w wypadku odmowy udzielenia zgody przez Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego bądź podmiotów, które udzielały Ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych na uzyskanie informacji, o których mowa w ust. 4, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jej odpowiedzialności.

Wyłączenia generalne
§ 36

1. Wyłączenia generalne mają zastosowanie do ubezpieczenia: mienia, Assistance, OC w życiu prywatnym, NNW i nagrobka.
2. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomoc domową w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza,
3. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Wyłączenie to nie ma zastosowania w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW).
4. WARTA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
1) wojny, zbrojnej inwazji, stanu wyjątkowego i innych działań wojennych, bez względu na to, czy zostały formalnie wypowiedziane, wojny domowej, rewolucji, powstania lub zbrojnego przejęcia władzy oraz terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów,
2) ograniczeń wprowadzonych decyzjami władz administracyjnych, tak że WARTA lub COK nie będzie mógł zrealizować świadczeń z przyczyn, które od nas nie zależą,
3) środków represyjnych stosowanych przez organy państwa, konfiskaty, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze,
4) działania promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi.

5. WARTA nie wypłaca świadczenia w przypadkach, gdy wypłata świadczenia naraziłaby TUiR „WARTA" na jakiekolwiek handlowe lub gospodarcze sankcje, zakazy lub restrykcje wprowadzone bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym rezolucjami ONZ, regulacjami Unii Europejskiej lub decyzjami uprawnionych organów Wielkiej Brytanii lub Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Wypłata odszkodowania
§ 37

1. Odszkodowanie jest wypłacane w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez WARTĘ zgłoszenia szkody
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych dla ustalenia odpowiedzialności WARTY lub wysokości odszkodowania nie jest możliwe, WARTA wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezsporną część odszkodowania WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Przez bezsporną część odszkodowania rozumie się część świadczenia WARTY, która może być wypłacona po spełnieniu następujących warunków:
1) została ustalona odpowiedzialność WARTY za zgłoszoną szkodę i równocześnie
2) nieznana jest dokładna, ostateczna wysokość szkody, jednak z całą pewnością wiadomo, że wysokość szkody przekroczy kwotę zakwalifikowaną jako bezsporna część odszkodowania.
3. WARTA zobowiązana jest powiadomić pisemnie, w terminach określonych w ust. 1–2, osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, o:
1) przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń w terminach wskazanych powyżej,
2) odmowie wypłaty lub o wypłacie odszkodowania w innej wysokości niż w zgłoszonym roszczeniu, ze wskazaniem okoliczności i podstawy prawnej oraz pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
4. W przypadku odzyskania przedmiotów ubezpieczenia w stanie nieuszkodzonym, WARTA wolna jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zwrócić WARCIE wypłaconą kwotę pomniejszoną o koszty odzyskania, zaś w przypadku odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub zmienionym przedstawić je do oględzin WARTY w celu weryfikacji odszkodowania.

Roszczenia regresowe
§ 38

1. Roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi na WARTĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli WARTA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami WARTY.
2. Nie przechodzi na WARTĘ roszczenie Ubezpieczonego do osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że wyrządziły one szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Ubezpieczony, bez zgody WARTY, zrzekł się roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, WARTA może odmówić odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.
4. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie ujawnione zostało po wypłaceniu odszkodowania, WARTA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części odszkodowania.
5. Do odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

Postanowienia końcowe
§ 39

1. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU stosuje się prawo polskie.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne obowiązujące przepisy prawne.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Reklamacje mogą być składane do WARTY:
1) na piśmie w postaci papierowej: na adres skrytka pocztowa 1020, 00-950 Warszawa albo doręczone osobiście w każdej jednostce WARTY obsługującej klientów,
2) na piśmie w postaci elektronicznej: na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-12869-16149-GHRES-21 albo za pomocą formularza na stronie www.warta.pl/reklamacje,
3) ustnie: telefonicznie pod numerem 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora) albo do protokołu w każdej jednostce WARTY obsługującej klientów.

5. WARTA rozpatrzy reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi na piśmie: listem w postaci papierowej lub pocztą elektroniczną w postaci elektronicznej – w zależności od sposobu zgłoszenia reklamacji lub wyboru składającego reklamację. W przypadku złożenia reklamacji przez klienta na adres do doręczeń elektronicznych, WARTA udzieli odpowiedzi elektronicznie na adres do doręczeń elektronicznych klienta. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący reklamację zostanie uprzednio powiadomiony.
Organem właściwym do rozpatrzenia reklamacji jest jednostka organizacyjna WARTY wyznaczona przez Zarząd TUiR „WARTA" S.A.
6. Podmiotami uprawnionymi do pozasądowego rozpatrywania sporów są:
1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona www.knf.gov.pl),
2) Rzecznik Finansowy (strona www.rf.gov.pl).
7. W porozumieniu z Ubezpieczającym, mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
8. Wszystkie zmiany i odstępstwa od postanowień niniejszych OWU są sporządzane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
9. Niniejsze OWU w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 15 listopada 2026 roku.

Wiceprezes Zarządu
Jarosław NIEMIROWSKI

Prezes Zarządu
Jarosław PARKOT

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KLIENTA
UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

WARTA dba o Pani/Pana dane, dlatego w trosce o ich bezpieczeństwo prosimy o zapoznanie się z klauzulami informacyjnymi dotyczącymi ich przetwarzania.

	DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA" S.A. z siedzibą w Warszawie, Rondo I. Daszyńskiego 1, 00-843 Warszawa („WARTA"). Z administratorem można się kontaktować pisemnie pod podanym adresem siedziby lub w sposób wskazany na stronie www.warta.pl.	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		WARTA uzyskała Pani/Pana dane osobowe od Ubezpieczającego w związku ze złożonym przez niego wnioskiem o sporządzenie oferty ubezpieczenia lub w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
CEL, PODSTAWA PRAWNA I OKRES PRZETWARZANIA DANYCH	Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez WARTĘ w celu: 1) oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenia składki ubezpieczeniowej oraz obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń. W tym celu WARTA stosuje procesy oparte na zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu, które wiążą się z oceną informacji przetwarzanych na Pani/Pana temat przez system informatyczny (bez wpływu człowieka) i z zaszeregowaniem Pani/Pana do określonej grupy, w celu wyliczenia wysokości składki ubezpieczeniowej. Podstawą profilowania będą dane zawarte we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz dane zebrane na podstawie innych umów ubezpieczenia zawartych przez Panią/Pana z WARTĄ, jak również dane dotyczące historii szkodowości. Konsekwencją takiego przetwarzania będzie automatyczna decyzja dotycząca wysokości składki lub innych warunków umowy ubezpieczenia. Ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania takiej decyzji, do wyrażenia własnego stanowiska lub do podjęcia decyzji przez pracownika; 2) zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez 5 lat, a w przypadku przedsiębiorców przez 10 lat od zawarcia umowy ubezpieczenia; 3) reasekuracji ryzyka – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawartą umową, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń dla obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia; 4) windykacji i dochodzenia roszczeń oraz obrony praw WARTY w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie prawnie uzasadnionego interesu WARTY, tj. możliwości dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami, do czasu upływu terminów przedawnienia roszczeń przysługujących WARCIE bądź przedawnienia karalności czynu popełnionego na szkodę WARTY; 5) marketingu własnych produktów lub usług WARTY, w tym profilowania w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz w celu przedstawienia odpowiedniej oferty, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez WARTĘ, tj. promowania własnych produktów lub usług WARTY, do czasu wyrażenia przez Panią/ Pana sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w tym celu; 6) dochodzenia roszczeń regresowych przez WARTĘ (w przypadku wypłaty przez WARTĘ odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących Pani/Panu względem osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę; 7) likwidacji szkody (o ile zostanie zgłoszona), w tym obsługi zgłoszenia, wydania decyzji ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie umowy, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów kodeksu cywilnego, do momentu wydania przez WARTĘ decyzji w przedmiocie wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia, a także w celu rozpatrywania reklamacji (o ile zostanie złożona) – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po upływie tego okresu w celach archiwizacyjnych na wypadek zgłoszenia kolejnej szkody lub dodatkowych roszczeń – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. obrony przed roszczeniami, przez okres przedawnienia przysługujących Pani/Panu roszczeń; 8) ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, w tym w celach statystycznych, na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przez okres obowiązywania umowy, przez okres likwidacji szkody w przypadku zgłoszenia szkody lub innego roszczenia oraz przez czas trwania ewentualnych postępowań sądowych związanych z dochodzonym przez Panią/Pana roszczeniem; 9) rachunkowym, na podstawie przepisów o rachunkowości, przez okres wskazany w tych przepisach, przedłużony o okres dochodzenia roszczeń; 10) oceny satysfakcji z usług WARTY – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli przebiegu i podnoszenia standardów realizowanych usług na podstawie zebranych przez WARTĘ opinii, przez okres obowiązywania umowy ubezpieczenia a także w okresie następującym po rozpatrzeniu roszczeń o wypłatę odszkodowania lub świadczenia zgłoszonych do WARTY; 11) rozpatrywania wniosków, skarg i reklamacji innych niż związane z procesem likwidacji szkody – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po ich rozpatrzeniu, w celach archiwizacyjnych, na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli prawidłowości prowadzenia tych postępowań.	
DO CZEGO PRZYSŁUGUJE PANI/ PANU PRAWO	Przysługuje Pani/Panu prawo do: 1) dostępu do swoich danych – czyli uzyskania od WARTY potwierdzenia, czy przetwarzane są Pani/Pana dane osobowe; uzyskania ich kopii oraz informacji m.in. o: celach przetwarzania, kategoriach danych, kategoriach odbiorców danych, planowanym okresie ich przechowywania i źródle ich pozyskania przez WARTĘ; 2) ich sprostowania – czyli poprawienia lub uzupełnienia dotyczących Pani/Pana danych osobowych, które są nieprawidłowe lub niekompletne; 3) ich usunięcia – w przypadkach wskazanych w art. 17 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w szczególności w przypadku, gdy dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane, lub złożony został skuteczny sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych (o ile nie zakłóca to realizacji umowy lub obowiązków WARTY wynikających z przepisów prawa); 4) ograniczenia przetwarzania – czyli zaprzestania przetwarzania, w szczególności, gdy kwestionuje Pani/Pan prawidłowość danych osobowych lub wnosi sprzeciw wobec ich przetwarzania – na okres pozwalający WARCIE zweryfikować zasadność żądania; 5) przenoszenia swoich danych – czyli do uzyskania od WARTY w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego Pani/Pana danych osobowych, które Pani/Pan dostarczył(a) WARCIE i które WARTA przetwarza na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie zawartej z Panią/Panem umowy. Ponadto ma Pani/Pan prawo zażądać, aby WARTA przesłała innemu administratorowi Pani/Pana dane osobowe, o ile jest to technicznie możliwe; 6) wniesienia sprzeciwu z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, w tym profilowania na tej podstawie, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; Pomimo sprzeciwu WARTA jest uprawniona w dalszym ciągu przetwarzać te dane osobowe, jeżeli wykaże istnienie ważnych, prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń. Przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; 7) wniesienia skargi do Organu Nadzoru w zakresie danych osobowych (jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych). Jeżeli wyraził(a) Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. Przysługuje Pani/Panu prawo do uzyskania interwencji ze strony pracownika WARTY wobec decyzji opierającej się na zautomatyzowanym przetwarzaniu, do wyrażania własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji poprzez kontakt z WARTĄ przez jej agenta, infolinię lub wysłanie wiadomości na adres e-mail: IOD@warta.pl.	
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	W celu cofnięcia zgody lub skorzystania z przysługujących praw należy się skontaktować z inspektorem ochrony danych lub agentem. Kontakt z inspektorem jest możliwy drogą elektroniczną poprzez: IOD@warta.pl lub drogą pisemną pod adresem siedziby WARTY podanym powyżej. Dane inspektora dostępne są na stronie internetowej: www.warta.pl w zakładce „Kontakt". Kontakt z agentem ubezpieczeniowym jest możliwy osobiście lub drogą telefoniczną.	
ODBIORCY DANYCH	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, biura informacji gospodarczej i biura informacji kredytowej – o ile została udzielona w tym zakresie zgoda, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.
	Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie WARTY, m.in. dostawcom usług IT mającym siedzibę w Polsce lub na obszarze EOG, dostawcom usług archiwizacji dokumentacji, likwidacji szkód, dostawcom usług assistance będących przedmiotem ubezpieczenia, windykacji należności, kancelariom prawnym świadczącym wsparcie prawne, rzeczoznawcom majątkowym lub orzecznikom medycznym, agencjom marketingowym czy też agentom ubezpieczeniowym obsługującym umowę ubezpieczenia – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z WARTĄ i wyłącznie zgodnie z jej poleceniami.	
INNE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: biur informacji gospodarczej oraz biur informacji kredytowej – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, o ile została udzielona w tym zakresie zgoda; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny – w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – m.in. w zakresie historii szkodowości i weryfikacji danych podmiotu; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń, placówek medycznych – w zakresie informacji o stanie zdrowia, o ile została wyrażona zgoda; dostawców usług assistance – w zakresie przebiegu i rezultatów wykonanych usług; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie danych tam ujawnionych w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, jak również może wynikać z przepisów prawa – brak podania tych danych może uniemożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.	